

Mistä huumeita? Kirjallisuuskatsaus huumausainekaupasta verkossa

Otso Ikävalko

2021 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Mistä huumeita? Kirjallisuuskatsaus huumausainekaupasta verkossa

Otso Ikävalko
Sosionomi (AMK), Rikosseuraamusala
Opinnäytetyö
Kesäkuu, 2021

Otso Ikkävalko

Mistä huumeita? Kirjallisuuskatsaus huumausainekaupasta verkossa.

Vuosi

2021

Sivumäärä

56

Tämän opinnäytetyön tehtävä oli tuottaa kuvaileva kirjallisuuskatsaus verkossa tapahtuvasta huumausainerikollisuudesta ilmiönä. Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää mitä jo olemassa olevaa tutkimustietoa verkossa tapahtuvasta huumausainerikollisuudesta on kansainvälisesti, sekä miten verkossa tapahtuva huumausainerikollisuus vaikuttaa nuoriin. Opinnäytetyön tilaajana on Kriminaalihuollon tukisäätiö. Opinnäytetyön tietoperustassa on käsitelty ilmiöön liittyviä käsitteitä, kuten Tor-verkko, julkinen verkko, kauppapaikat, sekä terveysneuvonta ja palveluohjaus. Opinnäytetyö on toteutettu kuvailevana kirjallisuuskatsauksena. Kirjallisuuskatsauksen aineisto on kerätty vertaisarvioituista artikkeleista ja analysoitu aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä.

Tulokset tuovat esille jo olemassa olevaa tutkimustietoa ilmiöstä. Verkkoa käytetään huumausainekaupassa erilaisin tavoin, riippuen maantieteellisestä sijainnista ja kulttuurista. Huumausainekauppaa tapahtuu sosiaalisen median alustoilla, julkisessa verkossa, sekä anonymisti Tor-verkossa. Johtopäätöksenä opinnäytetyön tulokset tuovat yhteen vertaisarvioitun tutkimustiedon verkossa tapahtuvasta huumausainerikollisuudesta ja kuvailee sen monimuotoisuutta. Verkon avulla voidaan tehdä huumausainekauppaa anonymisti, mutta myös sopia fyysisistä tapaamisista verkon välityksellä. Huumausainekauppaa on olemassa sosiaalisen median alustoilla sekä salatussa Tor-verkossa. Tulosten perusteella ennaltaehkäisevää toimintaa voidaan järjestää verkossa olevien kauppapaikkojen yhteyteen. Tutkimustietoa tarvitaan kuitenkin enemmän verkossa tapahtuvan huumausainekaupan luonteesta ja vaikutuksista Suomessa.

Asiasanat: Tor-verkko, huumausaineet, sosiaalinen media

Otso Ikävalko

Where to get drugs? A narrative literature review about digitally mediated drug dealing

Year 2021

Pages

56

The objective of this thesis was to produce a narrative literature review about digitally mediated drug dealing as a phenomenon. The purpose was also to explore what different studies had shown about it internationally, and how the phenomenon affects youth. This thesis was commissioned by The Finnish Foundation for Supporting Ex-offenders. The theoretical framework is based on concepts of the Tor-network, public networks, cryptomarkets, health counselling and service guidance. The data of this thesis was collected from peer-reviewed articles and analyzed using qualitative content analysis.

The results highlighted peer-reviewed research about digitally mediated drug dealing. The internet is being used broadly in different cultures and locations for different types of digital drug dealing. Drug dealing is occurring on social media, the anonymous Tor-network and public networks. In conclusion, the thesis highlights the diversity of digitally mediated drug dealing. Drug dealing can be mediated through social media, the anonymous Tor-network and public networks. Drug deals and physical meetings can be made anonymously through the internet. Based on the results preventive steps can be taken in connection to different virtual drug marketplaces. More research is needed about the nature of digital drug dealing and the effects of it in Finland.

Keywords: Tor-network, drugs, social media

Sisällys

1	Johdanto	6
2	Toimintaympäristö.....	7
2.1	Sosiaali- ja terveyspalvelut.....	7
2.2	Kriminaalihuollon tukisäätiö	8
3	Yhteiskunnalliset lähtökohdat.....	9
3.1	Huumausainepolitiikka	9
3.2	Huumausainerikollisuus ja käyttö	11
3.3	Erilaiset huumausaineet	12
3.4	Huumausainemarkkinat	12
4	Tietoperusta.....	13
4.1	Tor-verkko ja julkinen verkko.....	13
4.2	Kauppapaikat	15
4.3	Terveysneuvonta ja palveluohjaus verkossa	16
5	Toteutus	17
5.1	Kuvaileva kirjallisuuskatsaus tutkimusmenetelmänä	18
5.2	Tutkimuskysymykset	19
5.3	Aineiston valinta	20
5.4	Kuvailun rakentaminen	23
5.5	Tulosten tarkasteleminen	25
6	Tulokset.....	25
6.1	Mitä on verkossa tapahtuva huumausainerikollisuus	25
6.2	Viihdekäyttöön helposti huumausaineita	27
6.3	Sijainti ja kulttuuri määrittelee verkon käyttöä.....	28
7	Johtopäätökset.....	29
7.1	Rajallinen määrä tutkimusta verkon huumausainerikollisuudesta	29
7.2	Tarkkaa tietoa verkon huumausainemarkkinoiden vaikutuksista ei ole	30
8	Pohdinta	31
8.1	Tulokset, kehittäminen ja oma oppiminen	32
8.2	Eettisyys ja luotettavuus	33
8.3	Tuloksien hyödyllisyys ja jatkotutkimusehdotukset	34
	Lähteet	35
	Kuviot.....	42
	Taulukot.....	42
	Liitteet	43

1 Johdanto

Tämä opinnäytetyö käsittelee verkossa tapahtuvaa huumausainerikollisuutta. Ilmiö on kohtalaisen tuore ja ollut merkittävästi esillä mediassa. Teknologian kehittymisen myötä on nähty vähittäiskaupan yhä voimakkaampaa siirtymistä kivijalkakaupoista verkkokauppoihin, myös huumausainemarkkinat ovat siirtymässä yhä enemmän verkkoon. Verkon hakukoneiden avulla voi löytää uutta tietoa ja verkkoon voidaan myös vapaasti lisätä erilaista sisältöä. Tämä ajatus taustalla on mielenkiintoista pohtia, miten verkossa tapahtuva huumausainekauppa heijastuu nuoriin ihmisiin, jotka käyttävät teknologiaa päivittäin.

Opinnäytetyöt ovat Laurean ammattikorkeakoulussa toteutettu yhteistyössä työelämän kanssa, ja tämän opinnäytetyön tilaajana toimii Kriminaalihuollon tukisäätiö. Työskentelen myös itse säätiössä asiakastyön parissa. Verkossa tapahtuva huumausainekauppa kuvaa hyvin muuttuvaa yhteiskuntaa ja teknologian tuomia mahdollisuuksia. Opinnäytetyö tuo vertaisarvioitua tietoa siitä, mitä verkossa tapahtuvasta huumausainekaupasta tiedetään, sekä pohtii onko verkkoon mahdollista luoda toimintoa, jolla voidaan vaikuttaa päihteidenkäyttöön ja rikollisuuteen. Tämä voi toimia jo olemassa olevan toiminnan kehittämisessä, hyödyntää uuden kehittämishankkeen suunnittelussa, tai perehdyttää rikosseuraamusalalla työskenteleviä ihmisiä ilmiöön.

Opinnäytetyö on toteutettu kuvailevana kirjallisuuskatsauksena. Tutkimusongelma on muodostunut tarpeesta tutkia ja ymmärtää salatun (tor-verkon) ja avoimen verkon vaikutuksia huumausainerikollisuuteen ja huumausaineisiin liittyvään kaupankäyntiin nuorilla. Tutkimusongelman kautta on muotoiltu tutkimuskysymykset; miten verkossa tapahtuva huumausainekauppa tapahtuu ja millaisia yhteyksiä, tai vaikutuksia verkossa tapahtuvalla huumausainekaupalla on nuorten päihteidenkäyttöön ja rikollisuuteen. Opinnäytetyön tutkimuskysymykset on suunniteltu nuorten näkökulmasta, mutta kysymyksiin vastataan myös laajemmin. Tutkimustietoa ilmiöstä on vielä rajatusti, joten suoraan nuorten näkökulmasta ei ole tehty laajasti tutkimusta. Opinnäytetyön aineistona on käytetty vain vertaisarvioituja artikkeleita.

Opinnäytetyö on pyritty kirjoittamaan kokonaisuutena, jonka luettua pystyy ymmärtämään mitä verkon huumausainerikollisuus on. Huumausainerikollisuuden historiaa ja nykytilaa on käsitelty yhteiskunnallisissa lähtökohdissa ja on myös pyritty kirjoittamaan selkeästi, miten verkon huumausainerikollisuus toimii. Tulokset ja johtopäätökset osiosta voi lukea mitä tuloksia tässä opinnäytetyössä on saatu kysymykseen; mitä verkossa tapahtuvasta huumausainekaupasta tiedetään.

2 Toimintaympäristö

Opinnäytetyön toimintaympäristö voidaan käsittää koostuvan monista eri asioista. Työ käsittelee verkossa tapahtuvaa huumausainekauppaa, jolloin toimintaympäristöä voidaan kuvailla käsittelemällä huumausainepolitiikkaa, huumausaineiden käyttöä ja rikollisuutta, sekä verkossa olevia huumausaineiden kauppapaikkoja. Toimintaympäristö voidaan käsittää myös koostuvaksi siitä ympäristöstä, johon opinnäytetyötä tehdään, tässä tapauksessa Kriminaalihuollon tukisäätiölle. Esittelen tässä luvussa Kriminaalihuollon tukisäätiötä ja laajemmin kolmannen sektorin toimintaa, joka on yhteydessä huumausaineiden käyttöön, tai rikollisuuteen vaikuttamiseen. Toimintaympäristön kuvausta jatketaan myös opinnäytetyön tietoperustassa, sekä yhteiskunnallisissa lähtökohdissa. Opinnäytetyö tehdään verkon huumausainekaupasta, jota on tutkittu vähäisesti eikä suomenkielistä kirjallisuuskatsausta ilmiöstä ole tehty. Opinnäytetyössä keskitytään myös löytämään aineistosta vastauksia siihen, voiko verkon huumausainemarkkinoiden yhteyteen tehdä ennalta ehkäisevää, tai haittoja vähentävää toimintaa. Opinnäytetyön tuloksia voidaan hyödyntää perehdyttämään rikosseuraamusalalla työskenteleviä, tai kehittää olemassa olevia toimintoja.

2.1 Sosiaali- ja terveyspalvelut

Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu on Suomessa kunnilla, mutta sitä ollaan siirtämässä uudistuksessa itsehallinnollisille hyvinvointialueille. Julkisella vallalla on velvoite edistää kansalaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta. Tällä hetkellä sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmää tukee valtio ja sitä toteutetaan kunnissa. Julkisen sektorin ohella palveluita tuottaa yksityiset yritykset ja järjestöt, jotka tuottavat maksullisia sekä maksuttomia palveluita. (Soste 2021a.)

Sosiaali- ja terveysjärjestöjä on Suomessa yli 11 000, joissa on 1,3 miljoonaa jäsentä. Vapaaehtoisia on puoli miljoonaa. Järjestöt ovat toimivat valtakunnallisesti ja alueellisesti pienissä, sekä suurissa kunnissa. Sosiaali- ja terveysalalla toimivat säätiöt voidaan laskea myös osaksi järjestötoimintaa. Pääosin järjestöt ovat rekisteröityneitä yhdistyksiä. Rekisteröityneitä säätiöitä on noin 2700, joista 419 toimii sosiaali- ja terveysalalla. (Soste 2021b.) Järjestötoiminta voidaan käsittää osaksi kolmatta sektoria, tarkemmin osaksi uutta kolmatta sektoria. Uuden kolmannen sektorin nähdään perustuvan arvoihin, jotka vastaavat julkisella sektorilla määriteltyyn palveluntarpeeseen ja kilpailukykyyn. Toiminta perustuu palveluiden tuottamiselle, on osana julkista palvelurakennetta ja on yleisesti rekisteröity yhdistys, säätiö tai sosiaalinen yritys. (Jyväskylän yliopisto 2021.)

Suomessa toimii sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA), joka on sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimiva itsenäinen valtionapuviranomainen. STEA vastaa siitä, että Veikkauksen tuottoja käytetään tulokselliseen kansalaisjärjestöjen toimintaan. Avustuksia annetaan sosiaali- ja terveysjärjestöjen yleishyödylliseen, terveyttä ja hyvinvointia edistävään

toimintaan. Toimintaa ohjaa valtionavustuslaki, strategia ja vuosittaiset painotukset. Strategian painopisteitä ovat esimerkiksi vähentää eriarvoisuutta ja lisätä yhdenvertaisuutta sekä osallisuutta elämäntilanne ja tausta huomioiden. (STEA 2021.) STEA myöntää avustuksia vuosittain ja avustuskohteet ovat näkyvissä julkisesti STEAN verkkosivuilla. Avustuksia voidaan hakea kehittämään toimintaa tietyn avustuskokonaisuuden ympärille, esimerkiksi tukemaan osallisuutta, toimijuutta ja arjenhallintaa rikostaustaisille. Avustuskeskuksen avulla on mahdollista hakea rahoitusta toiminnalle, jonka tarvetta pystytään perustelemaan, eikä esimerkiksi julkinen sektori vastaa siihen tarpeeseen. Opinnäytetyössä kuvaillaan verkossa tapahtuvan huumausainekaupan yhteyksiä, tai vaikutuksia nuorten päihteidenkäyttöön ja pohditaan johtopäätöksissä voisiko verkon ympäristöön rakentaa hanketta, tai muulla tavoin rahoitettua toimintaa vastaamaan huumausainekäytön ennaltaehkäisyyn.

2.2 Kriminaalihuollon tukisäätiö

Kriminaalihuollon tukisäätiö on valtakunnallinen asiantuntija ja palveluntuottaja rikostaustaisille ja heidän läheisilleen. Säätiö osallistuu alan keskusteluun, kriminaalipolitiikkaan ja alan verkostoihin. Säätiön tavoitteena on edistää rangaistuksesta vapautuvien ja heidän läheistensä selviytymistä, sekä elämänhallintaa rangaistuksen aikana ja vapautumisen jälkeen. Säätiöllä on myös monia muita perustehtäviä, kuten valtakunnallinen vaikuttaminen. Säätiö vaikuttaa rikostaustaisten ja heidän läheisiään koskevaan päätöksentekoon ja lainsäädäntöön. Tavoite on edistää kuntoutuspainotteista kriminaalipolitiikkaa, vapautuvien sijoittumista yhteiskuntaan, vähentää uusintarikollisuutta sekä rikosseuraamuksesta aiheutuvia haittoja. Lainsäädäntöön vaikutetaan antamalla lausuntoja uusista lakihankkeista huomioiden erityisesti vaikutukset rikosseuraamusasiakkaille. Säätiö on myös jäsen monissa työryhmissä ja verkostoissa. Säätiö tuottaa myös tietoa rikostaustaisten ja heidän läheistensä asemasta, sitä välitetään päättäjille, medialle, ammattilaisille ja suurelle yleisölle sähköisissä viestintäkanavissa verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa ja uutiskirjeissä. Myös tukipalveluita tuotetaan, sekä kehitetään. (Kriminaalihuollon tukisäätiö 2021a.)

Säätiöllä on erilaisia toimintoja ja hankkeita, paikallisesti kuten valtakunnallisesti. Säätiöllä on useita kehittämishankkeita, sekä myös omia palveluita ja toimintoja. Kehittämishankkeita on ollut vuonna 2020 Hard Luck -nettikahvila, SeriE-hanke ja Naiset näkyviksi -hanke. Kaikki kehittämishankkeet ovat liittyneet rikollisuuden ennaltaehkäisyyn. Palveluita on useita, joista monet ovat suunnattu vankilasta vapautuville, tai heidän läheisilleen. Päivätoimintaa on päivätoiminta Rediksessä ja Nuorten toiminnassa. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaille on olemassa ryhmämuotoista yhdyskuntapalvelua. Jokela-ryhmä tarjoaa rangaistusta suorittaville mahdollisuuden työskennellä kiinteistötiimissä kuntouttavan vankityö -ajatuksen mukaisesti. Palveluita ja hankkeita on laajasti, joilla pystytään vastaamaan monenlaiseen tarpeeseen. (Kriminaalihuollon tukisäätiö 2021b.)

Kriminaalihuollon tukisäätiön toimintoihin liittyy myös paljon nuorten kanssa tehtävää työtä. Nuorten toiminnassa henkilöstön on hyvä ymmärtää tuoreita ilmiöitä nuorten keskuudessa, sekä olla valveutunut nuoriin liittyvistä ajankohtaisista asioista. Säätiön sisällä tehdään myös töitä niin nuorten ihmisten kanssa, kuin myös nuorten ihmisten läheisten. Työn tueksi on hyvä olla jatkuvasti muuttuvista asioista ja ilmiöistä ajankohtaista tietoa.

Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa Kriminaalihuollon tukisäätiölle ajankohtaista tutkimustietoa verkossa tapahtuvasta huumausainerikollisuudesta. Tiedolla voidaan kehittää jo olemassa olevia toimintoja, kouluttaa henkilöstöä tai pyrkiä luomaan ennaltaehkäisevää toimintaa verkkoympäristöön. Säätiössä luodaan uusia toimintoja ja kehittämishankkeita vuosittain. Opinnäytetyöllä voidaan luoda idea kehittämishankkeelle, joka vastaa rikollisuuden ennaltaehkäisystä verkossa tapahtuvalla toiminnalla.

3 Yhteiskunnalliset lähtökohdat

Yhteiskunnalliset lähtökohdat keskittyvät tässä opinnäytetyössä kuvailemaan huumausaineisiin liittyvää lainsäädäntöä ja politiikkaa. Lopuksi kuvaillaan myös huumausaineiden käyttöä nojautuen erilaisiin lähteisiin, sekä keskitytään erityisesti nuorten huumausaineiden käyttöön. Yhteiskunnalliset lähtökohdat ovat myös rinnastettavissa opinnäytetyön tietoperustaan, koska opinnäytetyö käsittelee huumausainemarkkinoita ja huumausaineiden käyttöä.

3.1 Huumausainepolitiikka

Suomen huumausainepolitiikkaa ohjaa Euroopan unioni, joka valmistelee huumausainestrategiaa EU:lle ja sen jäsenvaltioille. Vuosille 2021-2025 hyväksytyn strategian tavoitteena on hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen sekä tietoisuuden lisääminen huumausaineista. Keskeisiin painopisteisiin kuuluvat huumausaineiden tarjonnan vähentäminen ja turvallisuuden parantaminen. Huumausaineiden kysyntää vähennetään ennaltaehkäisyn, hoidon ja hoitopalveluiden keinoin, sekä huumausaineisiin liittyviin haittoihin puuttumalla. (Euroopan unionin neuvosto 2020, 5.) Opinnäytetyössä hyödynnetään vertaisarvioituja artikkeleita verkossa tapahtuvan huumausainerikollisuuden ymmärtämiseksi, sekä sen vaikutuksista päihteidenkäyttöön. EU:n strategian yksi painopisteistä on puuttuminen laittomien huumausaineiden digitaalisiin markkinoihin. Prioriteettina on keskittyminen lisääntyneeseen laittomien huumeiden kauppaan sosiaalisen median alustoilla, sovelluksissa ja verkon / pimeän verkon kauppapaikoissa sekä verkkomaksujen ja salatun digitaalisen viestinnän käyttöön (Euroopan unionin neuvosto 2020, 10.)

Huumausainepolitiikkaa pyritään ohjaamaan Euroopan tasolla, mutta jokaisella jäsenvaltiolla on myös oma huumausainelaki. Suomessa Huumausainelaissa (373/2008) 1 luvussa 3 § 1 mom. 5) kohdassa määritellään huumausaine;

- a) vuoden 1961 huumausaineyleissopimuksen listoihin I-IV kuuluvia aineita ja valmisteita;
- b) psykotrooppisia aineita koskevan vuoden 1971 yleissopimuksen listoihin kuuluvia aineita ja valmisteita;
- c) aineita, joiden sisällyttämisestä huumausaineen määritelmään on päätetty neuvoston puitepäätöksen 2004/757/YOS, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston puitepäätöksen 2004/757/YOS muuttamisesta uusien psykoaktiivisten aineiden sisällyttämisestä huumausaineen määritelmään ja neuvoston päätöksen 2005/387/YOS kumoamisesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2017/2103, mukaisesti;
- d) kat-kasvia (*Catha edulis*), meskaliinia sisältäviä kaktuskasveja ja *Psilocybe*-sieniä; sekä
- e) sellaisia huumaantumistarkoituksessa käytettäviä aineita, jotka ovat terveydelle vaarallisia ja joista on toimitettu tieto uusien psykoaktiivisten aineiden koskevassa tiedonvaihdossa ja varhaisen varoituksen järjestelmässä Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1920/2006, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksen (EY) N:o 1920/2006 muuttamisesta uusien psykoaktiivisten aineiden koskevan tiedonvaihdon, varhaisen varoituksen järjestelmän ja riskinarviointimenettelyn osalta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2017/2101, mukaisesti tai jotka ovat tällaisen aineen paikkaisomeereja taikka jotka ovat farmakologisilta ominaisuuksiltaan huumausaineeksi rinnastettavissa olevia lääkkeitä.

Huumausaineita käsitellään myös Rikoslain (1304/1993) 50 luvun 1 §:ssä määritellään perusmuotoinen huumausainerikos; Joka laittomasti

- 1) valmistaa tai yrittää valmistaa huumausainetta taikka viljelee tai yrittää viljellä kokapensasta, kat-kasvia (*Catha edulis*) tai *Psilocybe*-sieniä,
- 2) viljelee tai yrittää viljellä oopiumunikkoo, hampua tai meskaliinia sisältäviä kaktuskasveja käytettäväksi huumausaineena tai sen raaka-aineena taikka käytettäväksi huumausaineen valmistuksessa tai tuotannossa,
- 3) tuo tai yrittää tuoda maahan taikka vie tai yrittää viedä maasta taikka kuljettaa tai kuljetuttaa tai yrittää kuljettaa tai kuljetuttaa huumausainetta,
- 4) myy, välittää, toiselle luovuttaa tai muulla tavoin levittää tai yrittää levittää huumausainetta, tai
- 5) pitää hallussaan tai yrittää hankkia huumausainetta, on tuomittava huumausainerikoksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi

Rikoslain (1304/1993) 50 luvussa säädetään myös törkeä huumausainerikos (RL 50:2), huumausaineen käyttörikos (RL 50:2a), huumausainerikoksen valmistelu (RL 50:3),

huumausainerikoksen edistäminen (RL 50:4) ja törkeä huumausainerikoksen edistäminen (RL 50:4a).

3.2 Huumausainerikollisuus ja käyttö

Huumausainerikollisuus ja päihteidenkäyttö näyttäytyy tilastojen valossa kasvavan Suomessa. Vuonna 2019 huumausainerikoksia oli kirjattuna yhteensä noin 10 000 (Poliisi 2020). Tilastokeskuksen mukaan myös huumausainerikokset ovat kasvaneet vuodesta 2017 (Suomen virallinen tilasto 2021). Maan tilanteesta saadaan myös tietoa huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen raporteista. Seurantakeskuksen raportin mukaan nuorista aikuisista (15-34 vuotiaista) yhteensä 13,5 prosenttia käyttää kannabista. Korkean riskin opiaattien käyttäjiä on arviolta 12 700 - 15 090 henkilöä Suomessa. Huumausaineiden yliannostukseen kuoli vuonna 2017 yhteensä 204 henkilöä. (EMCDDA 2019, 1-6.) Huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen raportissa Euroopan tilanteesta mainitaan huoli muuttuvista huumausainemarkkinoista. Tuoreet muutokset huumausainemarkkinoissa ovat yhteydessä globalisaatioon ja uuteen teknologiaan. Verkossa olevat huumausainemarkkinat ovat kasvamassa. (EMCDDA 2020, 11.)

Nuorten huumausainerikollisuus ja päihteidenkäyttö on ollut esillä mediassa, sekä tähän yhteyteen on myös tuotu väkivaltaisuus. Helsingin Sanomat on otsikoinut uutisen seuraavasti; Huumerikoksissa valtava nousu Länsi-Uudellamaalla. Alaikäisten huumeiden käyttöön liittyy myös voimakasta väkivaltaa (HS 2020). Otsikon perusteella luodaan kuva vakavasti nousevasta ilmiöstä, jossa huumausainerikollisuus olisi nousussa ja väkivaltaisuudet kuuluvat huumausainerikoksiin. Huumausainerikollisuus on myös piilorikollisuutta, joten kokonaiskuvaa tilanteesta on vaikea saada. Nuorten huumausainerikollisuudesta on kuitenkin tehty muun muassa opinnäytetyö, jonka tulokset osoittivat, ettei ainakaan Helsingin alueen nuorten huumausainerikokset nousseet poliisin tilastoissa vuosina 2017-2019 (Toppinen & Westerberg 2020, 35-36).

Nuorten päihteidenkäytön on tutkittu kuitenkin olevan kasvamassa ainakin kannabiksen osalta. Nuoret käyttävät aikaisempaa enemmän kannabista, ja kannabiksen käytön koetaan olevan riskitöntä ja sen hankkiminen helppoa (THL 2019). Kouluterveyskyselyiden kautta on voitu tutkia kuinka helpoksi huumausaineiden hankkimisen nuoret 8. ja 9. luokkalaiset kokevat. Kysely osoittaa huumausaineiden kokeilujen yleistyneen pojilla ja tytöillä. Huumausaineiden hankkiminen omalla paikkakunnalla koetaan myös helpommaksi vuonna 2019, kuin 2017. (Kouluterveyskysely 2019.) Kyselystä ei voida selvittää koetaanko huumausaineiden hankkimisen olevan helppoa verkon välityksellä, vai jotain muuta kanavaa pitkin. Laaja käsitys tuntuu olevan, että nuorten alkoholinkäyttö ja tupakointi on vähenemässä, mutta huumeista erityisesti kannabiksen käytön olevan yleisempää. Tätä käsitystä tukee Euroopan koululaiskysely, joka toteutetaan joka neljäs vuosi 15-16-vuotiaille (ESPAD 2019, 12-16.)

3.3 Erilaiset huumausaineet

Huumausaineita voidaan luokitella haittojen perusteella, sekä myös esimerkiksi viihdekäyttöön ja ongelmakäyttöön rinnastettavista huumausaineista. EMCDDA (2021a) määrittelee ongelmallisen huumausaineiden käytön siten, että piikitettävät huumausaineet tai pitkäkestoinen, tai säännöllinen opiaattien, kokaiinin ja/tai amfetamiinin käyttö. Määrittely ei sisällä huumausaineita kuten kannabis ja ekstaasi. Määrittelyä pohditaan jatkuvasti lisää, koska kannabiksen käyttöön liittyviä hoitoja on jatkuvasti lisää. Huumausaineiden ja eri päihteiden aiheuttamia haittoja voidaan myös vertailla kuten THL (2021a) on tuonut esille. Huumausaineiden aiheuttamia haittoja on kolme osa-aluetta. Fyysiset haitat, riippuvuuspotentiaalinen ja sosiaaliset haitat.

Huumausaineiden erottelu viihdekäyttöön ja ongelmakäyttöön on haastavaa. Yhtenä näkökulmana voidaan myös käyttää huumausaineiden kuolleisuuteen liittyviä tilastoja ja yhdistää ne ongelmakäyttöisiin huumausaineisiin. EMCDDA (2021b) raportissa tuodaan esille Euroopan tilastoja huumausaineiden kuolleisuudesta. Esille nousee opiaatit, amfetamiini ja jopa kokaiini. Kokaiini voi olla joissain yhteyksissä luokiteltuna myös viihdekäyttöön rinnastettavasta huumausaineesta. Tässä opinnäytetyössä kuitenkin on hyvä määritellä ongelmakäyttöön rinnastettavat huumausaineet selvästi ja rajata ne koskemaan piikitettäviä huumausaineita, sekä kokaiinia, opiaatteja ja amfetamiinia.

3.4 Huumausainemarkkinat

Jussi Perälä (2011) on tutkinut etnografisesti 2000-luvun alun huumausainemarkkinoita Helsingissä. Huumausainemarkkinoita on kuvailtu kolmiportaiseksi kokonaisuudeksi, jossa on alemman, keskitason ja ylemmän tason myyjiä ja käyttäjiä. Toiminta vaihtelee sen perusteella, mitä huumausaineita myydään tai käytetään. Tuloksissa kuvaillaan huumekaupan olevan tasosta riippumatta sekavaa, eikä rationaalista tai järjestelmällistä. Päihderiippuvuus ja muut ongelmat ohjaavat toimintaa tässä ympäristössä. Huumeiden myynti nähdään maskuliinisena toimintana, jota pyritään ohjaamaan jonkinlaisella koodistolla, usein siinä onnistumatta.

2000-luvun alun huumausainemarkkinoita kuvailtaessa verkon rooli tuli esille vain pre paid -puhelimien käytöllä ja 'kryptattujen' sähköpostien lähettämällä. Internetin käytön on ajateltu yleistyvän huumausainemarkkinoilla jo silloin. Huumausainemarkkinoiden rakenne on noin 20-vuotta sitten ollut sellainen, että ylemmän tason henkilö tuntee lähteen, jonka kautta huumausainekauppa saadaan sovittua. Ylemmän tason toimijalla on yleisesti vankilataustaa ja tuomioilla hankittuja kontakteja, joka auttaa huumausaineiden ostamisessa. Keskitasolla olevat ovat 'tukkureita', jotka välittävät huumausaineen vielä seuraavalle alemmalle tasolle. Alemman tason toimijat ovat yleisesti huumausaineiden käyttäjiä, sekä myyjiä. Myymisen taustalla on tehdä oma käyttö myös mahdollisimman halvaksi. (Perälä 2011, 59-72.) Nykyään

huumausaineiden myyminen ja ostaminen voi tapahtua anonyymisti verkossa ilman, että tarvitsee olla luotuna kontakteja fyysisesti (Aldridge & Barratt 2016; Barratt ym. 2016).

Huumausainemarkkinat eivät ole enää irrallisena teknologiasta, vaan teknologiaa käytetään yhä enemmän osana huumausainemarkkinoita. Markkinat eivät ole enää riippuvaisia pelkästään katukaupasta, vaan teknologian avulla pystytään tavoittamaan suurempia asiakasmääriä sekä luomaan riskittömämpää kaupankäyntiä (Berry 2018.) Opinnäytetyössä oletetaan, että kolmiportainen huumausaineiden myynti on olemassa vieläkin, mutta rinnalle on kasvanut teknologian mahdollistamat mahdollisuudet toteuttaa huumausainekauppaa ja huumausaineiden ostamista täysin irrallaan katukaupasta ja kolmiportaisesta järjestelmästä. Huumausaineita pystyy ostamaan määrällisesti paljon virtuaalisessa ympäristössä, jossa aikaisempia kontakteja ei tarvitse löytääkseen myyjää. Pienien määrien ostamiseen ei myöskään tarvitse enää fyysistä kontaktia, jonka kautta huumausaineet ovat saatavilla. Osin Tor-verkosta ostaminenkaan ei ole enää täysin riskitöntä. Tullin (2020) verkkosivuilta on saatavilla tietoa suosituksen Sipulikanava -kauppapaikan palvelimien takavarikoinnin seurauksista. Vuosina 2013-2019 Silkkitiellä oli myynnissä 78 000 eri tuotetta, yhteensä 400 000 eri nimimerkkiä. Toteutuneita kauppvoja oli noin 500 000. Käyttäjien ikäjakauma oli 15-83 vuotta ja käyttäjiä oli ympäri Suomea. Takavarikoidun palvelimen ansiosta useita syytteitä on nostettu. Tor-verkon kauppapaikan käyttäjiä on siis ympäri Suomea, monesta eri ikäryhmästä. Toteutuneita kauppvoja on ollut myös merkittävä määrä.

4 Tietoperusta

Opinnäytetyön tietoperusta painottuu käsitteiden avaamiseen. Käsitteet, kuten verkko, tor-verkko, virtuaalivaluutta ja erilaiset kauppapaikat pyritään kirjoittamaan ymmärrettävästi opinnäytetyöhön. Opinnäytetyössä tavoite on luoda lukijaystävällinen kokonaisuus ilmiöstä ja pyrkiä avaamaan olennaisia käsitteitä ilmiön kannalta helposti ymmärrettäväksi kokonaisuudeksi.

4.1 Tor-verkko ja julkinen verkko

Opinnäytetyössä käsitellään julkisen, eli avoimen verkon, sekä Tor-verkon huumausainekauppaa. Avoimessa verkossa tapahtuvalla huumausainekaupalla tarkoitetaan tässä opinnäytetyössä siis sellaista verkon käyttämistä, joka ei liity Tor-ohjelmistoon, tai ole siihen yhteydessä. Sosiaalisen median alustat ja erilaiset foorumit, sekä avoimesta verkosta löytyvät sivustot ovat määritelty tässä opinnäytetyössä käsittämään avoimen verkon kauppapaikkojen määritelmän. Tor-verkon huumausainekauppa määritellään siten, että huumausaineen ostamisessa on hyödynnetty Tor -ohjelmistoa ja salausta.

Lyhyesti internet on maailmanlaajuinen tietoliikenneverkko. Internet on syntynyt Yhdysvalloissa 1970, mutta tullut näkyväksi suurelle yleisölle vasta 90-luvun alussa. Arvioiden mukaan internetiä on mahdollisuus käyttää 2020 -luvulla yli puolella maailman ihmisistä. (Kahn & Dennis 2020.) Internet toimii ilman keskitettyä valvontaa, joten tänä päivänä kuka vain voi lisätä laitteensa verkkoon ja lisätä sinne haluamaansa sisältöä (Nurmi 2019, 25). Internetin käsitetään pitävän sisällään erilaisia tasoja, kuten näkyvä (avoin, pinta), ja pimeä (yksityinen, salattu) verkko.

Darknet on terminä tuotu esille ensimmäisen kerran 2000 -luvun alussa. Silloin sen on määritelty olevan yhdistelmä tietoverkkoja ja teknologiaa käytettynä digitaalisen sisällön jakamiseen. Myöhemmin darknetin määritelmä on käsitetty koskevan kaikkia salattuja tietoliikenneyhteyksiä, jotka sallivat anonymiteetin säilyttämisen internetissä ja anonymiteetin säilyttämiseksi käytetään esim. Tor:ia. Darknet toimii internetissä ja ei voi toimia ilman sitä. Eroavaisuudet avoimen verkon ja pimeän verkon välillä ovat salaus, anonymiteetti, reititys, sovellukset ja näkyvyys. Pimeässä verkossa tapahtuva tietoliikenne on täysin salattua ja usein erittäin hankalasti murrettavaa. Avoimessa verkossa tapahtuva tietoliikenne ei ole usein salattua. Anonymiteettiä ei saavuteta avoimessa verkossa, koska tietoliikennettä voidaan jäljittää IP-osoitteen avulla. IP-osoitteen avulla voidaan seurata millä sivustoilla osoitteesta on käyty, sekä joitain tietoja mistä sijainnista, laitteesta ja jopa laitteen omistajasta. (Aked, Bolan, Brand 2013, 14-16.)

Tor (The Onion Router) mahdollistaa käyttäjälle sen, että hän voi käyttää internetiä mahdollisimman yksityisesti. Käyttäjän identiteetti, sijainti ja internetin käyttötarkoitus olisi mahdollisimman vaikeaa saada selville käyttämällä Tor:ia. Tor on ohjelmisto, joka on julkaistu vapaaseen käyttöön vuonna 2002. Sen yksinkertainen idea on taata internetin käyttäjälle turvallinen ja yksityinen käyttö käyttämällä hajautettuja palvelimia ja salata liikenne niiden välillä. Ohjelmistoa käyttämällä käyttäjän IP-osoite säilyy anonymiinä ja tällä hetkellä Tor on yksi käytetyimmistä anonymiteettiin käytettävistä ohjelmistoista. (The Tor Project 2021; Nurmi 2019, 33.) Tor:in käyttäminen on laillista ja se on avoinna ladattavaksi internetistä. Sen avulla voidaan käydä normaalisti eri verkkosivuilla, mutta yksityisesti ilman, että palveluntarjoajat saavat kerättyä tietoa heistä. Myös viranomaisten kieltämiin sivustoihin on pääsy käyttämällä hyväksi Tor:ia (The Tor Project 2019.) Ohjelmiston avulla on mahdollista päästä käsiksi piilopalveluihin. Piilopalvelut ovat internetin Tor-verkkoon perustettuja palveluita, joihin ei voi muodostaa yhteyttä ilman Tor-ohjelmistoa. Piilopalveluiden osoitteet ovat vähintään 16-merkkisiä ja päättyvät .onion. Piilopalveluihin pääseminen edellyttää merkkijonon tietämistä etukäteen. Piilopalveluita löytääkseen Tor-verkkoon on kehitetty myös hakukone, kuten suomalainen Ahmia. (Nurmi 2019, 37; Ahmia 2021.)

Kryptovaluutoista puhutaan usein, kun viitataan Tor-verkkoon, tai verkossa tapahtuvaan huumausainekauppaan. Kryptovaluutat ovat lohkoketjuteknologiaan perustuvia hajautettuja

valuuttoja. Tunnetuin kryptovaluutta on Bitcoin, joka on tullut käyttöön vuonna 2009. Bitcoin esimerkiksi on digitaalinen omaisuus, joka toimii ilman pankkeja. Virtuaalivaluutaa voi vaihtaa omistajalta toiselle, eikä valuutan omistajasta tiedä muuta kuin virtuaalivaluutan osoitteen. (Nurmi 2019, 40-41.) Kryptovaluutat ovat nousseet käyttöön myös yleisessä kaupankäynnissä ja sijoittamisessa. Valuutaa voi hankkia esimerkiksi pankkisiirrolla, tai käteisellä. Virtuaalivaluutat ovat laillisia useissa maissa, eikä virtuaalivaluutan käyttämistä voida valvoa. Kryptovaluutoista, tai virtuaalivaluutoista puhutaan yleisesti rikollisen toiminnan yhteydessä. Suittio (2019) on tutkinut opinnäytetyössään kryptovaluuttojen käyttöä rikollisessa toiminnassa, ja pohtii kryptovaluuttojen käytön yleistyvän rikollisessa toiminnassa.

4.2 Kauppapaikat

Tor-verkossa on erilaisia kauppapaikkoja, joissa myydään ja ostetaan huumausaineita. Näistä kauppapaikoista käytetään yleisesti termiä 'darknet market', tai 'cryptomarket'. Käytettävät termit näistä Tor-verkon kauppapaikoista eivät ole vielä vakiintuneet tutkimuksissa. Kirjallisuus käyttää molempia käsitteitä, tai vain toista, kun viitataan Tor-verkossa olevaan kauppapaikkaan, jossa on useita myyjiä. Aihetta on sivuttu tutkimuksissa ja yksi näkökulma on, että cryptomarket termiä tulisi käyttää, kun viitataan usean myyjän kauppapaikkaan, joka tarjoaa anonymiteetin sen käyttäjille verkon sijainnin takia, käyttää virtuaalivaluutaa maksuna ja tarjoaa palautejärjestelmän. (Aldrige & Barratt 2016, 1.) Tässä opinnäytetyössä aineistoa on kerätty käyttämällä termiä 'cryptomarket', jota tutkimuksessakin toivotaan käytettäväksi 'darknet marketin' sijasta. Suomessa usein tällaisiin kauppapaikkoihin viitataan suoraan kaupan nimellä, kuten Silkkitie ja cryptomarket -määritelmästä poikkeavasti myös Sipilakanavan kaltaisiin myyntilautoihin. Tor-verkossa toimiville myyntilautoille kuten Sipilakanavalle ominaista on, että alusta on kuten mikä tahansa keskustelufoorumi. Foorumille voi jättää myynti-, tai ostoilmoituksen ja sopia fyysisen tapaamisen. Palautejärjestelmää ei ole kauppapaikan sisällä, eikä kauppooja tehdä suoraan sivuston avulla. (Yle 2016.)

Tor-verkossa toimivien kauppapaikkojen on tutkittu välittävän usein laadultaan vahvempia huumeita, kuin katukaupasta poliisi tai tulli on takavarikoinut (Caudevilla, Barratt, Fornis, Vilamala 2016). Kauppapaikkojen käyttäjät kuitenkin arvioivat huumausaineen laatua eri tavalla, kuten kuinka toimivaksi huume koetaan käyttäjänä (Bancroft & Reid 2016.) Huumausaineiden laadun lisäksi kauppapaikkojen käyttäjiä houkuttelee Tor-verkon avulla vältettävissä oleva fyysisen väkivallan pelko. Tor-verkossa olevien kauppapaikkojen käyttäjät raportoivat kokevansa vähemmän uhkaa väkivallasta, kuin jos he ostavat muita kanavia pitkin huumausaineita (Aldridge & Décary-Héту 2016, 28). Kauppapaikkojen merkitystä huumausaineiden käytön yleistymiseen on myös tutkittu. Joissain tapauksissa on raportoitu, että huumausaineita ei ole käytetty ennen kuin Tor-verkon kauppapaikasta on ostettu huumeita (Barratt, Maddox, Lenton, Allen 2016, 19.) Kauppapaikkojen harmeja ja hyötyjä on myös tutkittu. Tulokset antavat osoittaa, että mikäli näillä Tor-verkon kauppapaikoilla

huumausaineiden laatu ja turvallisuus pystytään takaamaan, sekä haittoja vähentävää informaatiota voidaan antaa ostajille voi tämä luoda turvallisemman ympäristön huumausaineiden käytölle ja ostolle. (Aldridge, Stevens, Barratt 2017.) Ostaminen näiltä kauppapaikoilta vaatii hieman yleistä tietoa älylaitteista, tai tietokoneista. Ostaminen tapahtuu, jos seuraavat asiat löytyvät; tietokone, tai älylaite, myyntialustan osoite, anonyymiteetin takaava ohjelmisto, kryptovaluuttaa ja myyjä, joka suostuu postittamaan sijaintiisi. (Aldridge & Barratt 2016, 1.)

Huumeita voidaan myydä myös sosiaalisen median avulla avoimessa verkossa. Pohjoismaissa tehdyn tutkimuksen mukaan yleisiä alustoja sosiaalisen median kaupankäynnille ovat erityisesti Facebook, Snapchat ja Instagram. Maitten välillä on eroja eri sovellusten käytöllä. Usein eri alustoilla tehdään myynti-, tai ostoilmoituksia ja lisätään salatun pikaviestisovelluksen nimimerkki, jonka kautta voidaan sopia tapaamisesta. Suosittu salattu pikaviestisovellus on Wickr. (Bakken, Demant, Gunnlaugsson, Oksanen 2019.) Tutkimuksia ei ole laajasti saatavalla siitä, kuinka sosiaalisen median kautta tuleva tieto huumeista ja huumausaineiden ostamisesta vaikuttaisi nuorten käyttäytymiseen. On kuitenkin jo osoitettu, että tavallisen median käsitellessä huumausaineita näyttäytyy se lisäävän kiinnostusta huumausaineiden ostamiselle. Sosiaalinen media voi myös toimia alustana neuvoa mistä ja miten ostaa huumeita, sekä näyttää onnistuneen huumausainekaupan. Nuoret ostavat huumeita erityisesti sosiaalisten verkostojen kautta ja nuorten verkostojen nähdään menevän enemmän digitaalisen maailman puolelle. (Frederick & Thanki 2016, 113-116.) Tätä tukee myös muut tutkimukset. Nuorille suunnatun kyselyn tulokset vahvistavat, että yhä nuoremmat käyttävät sosiaalista mediaa huumausaineiden ostamiselle. Tanskalaisista 7. ja 8. -luokkalaisista 22.6% ostavat kannabista verkosta, sekä jopa 39 prosenttia huumeista ostavista 13-vuotiaista ostaa ne verkosta (Demant & Bakken 2019, 15-17).

4.3 Terveysneuvonta ja palveluohjaus verkossa

Ennaltaehkäisevää, haittoja vähentävää ja palveluohjauksellista työtä käytetään laajasti eri sektoreilla osana päihdetyötä tekevien keskuudessa. Euroopan Unionin (2020) huumausainestrategiassa keskeiset painopisteet ovat tarjonnan vähentäminen ja turvallisuuden parantaminen, huumausaineiden kysynnän vähentäminen ennaltaehkäisyyn, hoidon ja hoitopalveluiden keinoin, sekä huumausaineisiin liittyviin haittoihin puuttuminen. Opinnäytetyössä käsitellään huumausainemarkkinoiden siirtymistä verkkoon ja pyritään selvittämään sen yhteyttä nuorten päihteidenkäyttöön.

Haittoja vähentävä työ on huumeita käyttävien ihmisten parissa tehtävää työtä, jonka tavoitteena on tukea ja auttaa ihmistä muuttamaan itselleen tai ympäristölleen haitallista toimintaa ja käyttäytymistä vähemmän haittalliseksi ja elämänlaatua parantavaksi. Ihmisen osallisuutta yhteiskunnassa pyritään parantamaan ja käytön haittoja pyritään pienentämään

myös ympäristössä. Toimivaa haittoja vähentävää työtä kuvataan joustavaksi ja nopeasti tilannekohtaisesti asioihin reagoivaa. (Haittoja vähentävän työn opas 2017.) Palveluohjausta tarvitaan, koska palvelujärjestelmä on hajanainen ja joustamaton. Oikeanlaisten palveluiden löytäminen vaatii hyviä elämänhallinnan taitoja, joita vaikeassa asemassa olevilla ei välttämättä ole. Palveluohjauksella pyritään löytämään asiakkaalle oikeanlainen palvelu yksilöllisesti ja asiakaslähtöisesti. (Suomen palveluohjausyhdystys 2021.) Terveystieteiden tutkimuslaki (1326/2010) määrittää terveysneuvonnan osaksi perusterveydenhuoltoa. Terveystieteiden tutkimusneuvonta kunnan asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä, sekä sairauksien ehkäisyä tukevaa (1326/2010 13§.)

EU:n strategiaan nojaten terveysneuvontaa, ennaltaehkäisevää työtä ja palveluohjausta olisi hyvä olla myös saatavilla verkossa, huumausainemarkkinoiden yhteydessä. Caudevilla (2016) tuo raportissaan esille miltä verkossa tapahtuva huumausainerikollisuus näyttää tervetuloon näkökulmasta. Kauppapaikkojen yhteyteen on luotu keskustelufoorumeita, joihin on ollut pääsy terveydenhoito- ja sosiaalialan työntekijöillä, sekä tutkijoilla. Foorumeilla on voitu kysyä huumausaineisiin, tai terveyteen liittyviä kysymyksiä. Tällaiset palvelut ovat saaneet pääsääntöisesti hyvän vastaanoton. Keskusteluissa voi olla anonyymi ja koska yhteydenpito tapahtuu pimeässä verkossa huumausainemarkkinoiden yhteydessä, on saatu tavoiteltua vaikeassa asemassa olevia päihderiippuvaisia, joita ei muuten ehkä tavoiteta terveydenhuollossa. Suomessa tällaista palvelua järjestää Verkkovinkki (2020), joka on suomalaisen Torilauta kauppapaikan yhteydessä järjestämässä terveysneuvontaa.

5 Toteutus

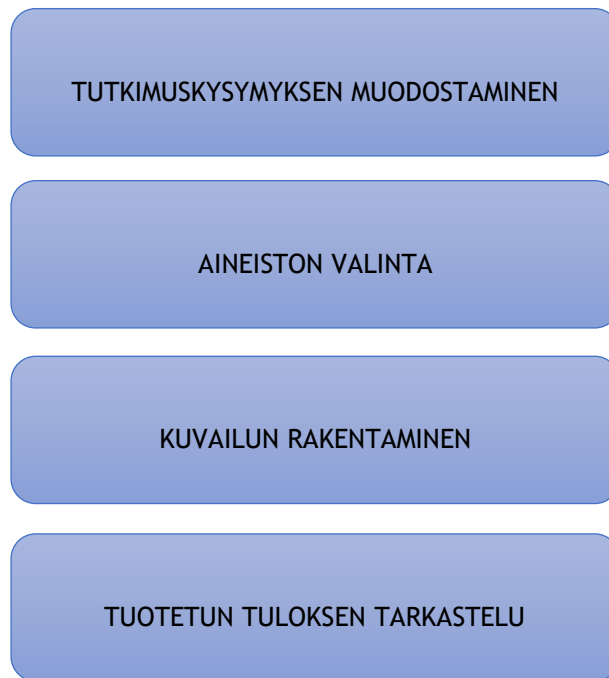
Menetelmänä opinnäytetyössä käytetään kirjallisuuskatsausta, tarkemmin kuvailevaa kirjallisuuskatsausta. Kirjallisuuskatsaus on termi, jolla voidaan kuvailla monia erilaisia kirjallisuuskatsauksen menetelmiä. Kirjallisuuskatsauksia voi olla empiirisen tutkimuksen osana tai itsenäisenä tutkimusmenetelmänä. Kirjallisuuskatsauksista kuvaileva kirjallisuuskatsaus on valikoitunut opinnäytetyön menetelmäksi sen luonteen vuoksi. Kuvaileva kirjallisuuskatsaus on tutkimusmenetelmällisesti hyvä vaihtoehto, kun on tarkoituksena etsiä mitä ilmiöstä tiedetään (Kangasniemi ym. 2013, 293-294). Kirjallisuuskatsaus valikoitui myös menetelmäksi, koska yhteiskunnassa on ollut opinnäytetyön aikana pandemia. Pandemiatilanne olisi tuonut rajoituksia laadulliseen haastattelututkimukseen, joka olisi ollut myös hyvä menetelmä tutkia mitä verkossa tapahtuvasta huumausainerikollisuudesta tiedetään. Haastateltavien löytäminen ja haastattelujen järjestäminen olisi kuitenkin vaatinut ylimääräistä työtä yhteiskunnan tilasta johtuen.

5.1 Kuvaileva kirjallisuuskatsaus tutkimusmenetelmänä

Kuvailevalla kirjallisuuskatsauksella voidaan menetelmänä koota aihepiirin tutkimuksia yhteen, tutkia mitä ilmiöistä tiedetään tai luoda uutta teoriaa kirjallisuuden kautta. Menetelmä voi olla myös pätevä luomaan historiallinen aikajana ilmiöstä, tai teoriasta. (Baumeister & Leary 1997, 311-313.) Kuvaileva kirjallisuuskatsaus on yleinen kirjallisuuskatsauksen menetelmä, joka mahdollistaa ilmiön laajan tutkimisen eikä aineiston valintaa rajaa metodiset säännöt (Salminen 2011, 3-4). Tässä opinnäytetyössä menetelmää käytetään kuvailemaan ilmiötä kirjallisuuden kautta. Aineistohaun lähdeluettelosta voi myös huomioida otsikkotasolla ilmiön kehittymistä, sekä havaita milloin tutkimusta on aikajanallisesti tehty. Aikarajauksia opinnäytetyöllä ei ole aineiston osalta.

Kuvailevan kirjallisuuskatsauksen tyylejä on kolme erilaista, systemaattinen, narratiivinen ja integroiva. Integroivaa kirjallisuuskatsausta käytetään, kun kuvaillaan tutkittavaa ilmiötä mahdollisimman laajasti. Integroivaa katsausta käytettäessä voidaan tutkimuksen aiheen kannalta kerätä laaja aineisto, eikä tiukkoja rajauksia tarvitse tehdä. Tämä luo tilanteen, jossa voidaan tuottaa uutta tietoa jo tutkitusta aiheesta. Integroivan kirjallisuuskatsauksen uskotaan myös auttavan kirjallisuuden tarkastelussa, kriittisessä arvioinnissa ja syntetisoinnissa. (Salminen 2011, 8-9.) Opinnäytetyössä käytetään kuvailevaa, integroivaa kirjallisuuskatsausta menetelmänä. Kuvailevan ja integroivan kirjallisuuskatsauksen avulla ilmiöstä saadaan kerättyä laajasti tietoa, koska tutkimuskysymyksiä ei tarvitse olla tiukasti rajattuja. Ilmiön kuvaaminen on opinnäytetyön yksi tavoitteista ja kyseinen menetelmä auttaa erityisesti ilmiön laajassa tarkastelussa. Opinnäytetyöllä pyritään myös tukemaan mitä ilmiöstä tiedetään ja menetelmä on perusteltu myös tästä näkökulmasta.

Kirjallisuuskatsauksen ensimmäinen tehtävä on tutkimuskysymyksen muodostaminen. Toisena aineiston valitseminen, kolmantena kuvailun rakentaminen ja viimeisenä tuotetun tuloksen tarkasteleminen. Vaikka vaiheita on useita, on yksi tämän menetelmän piirteistä se, että vaiheet etenevät myös hieman päällekkäin. Menetelmässä korostuu kuitenkin tutkimuskysymys, se ohjaa koko tutkimusprosessia. Tutkimuskysymys tyypillisesti kohdistuu laajoihin, tai käsitteellisiin ja abstrakteihin teemoihin, tai ilmiöihin. Ennen varsinaista tutkimuskysymyksen muodostumista usein tehdään alustavia kirjallisuuskatsauksia, jonka avulla tutkimuskysymystä määritetään. Tutkimuskysymys on tyypillisesti kysymyksen muodossa ja sitä voidaan tarkastella monista eri näkökulmista, tai tasoista. Tutkimuskysymys voi olla hyvin rajattu, jolloin ilmiötä voidaan tarkastella rajatusti, tai väljä, jotta ilmiötä voidaan tarkastella laajemmin. (Kangasniemi ym. 2013. 294-295.) Alla olevassa kuviossa on esitelty kirjallisuuskatsauksen vaiheet.

Kuvio 1: Kuvailevan kirjallisuuskatsauksen vaiheet

5.2 Tutkimuskysymykset

Kuvaileva kirjallisuuskatsaus käynnistyy tutkimuskysymyksen muodostamisesta. Tutkimuskysymys määrittelee, minkälaista aineistoa kirjallisuuskatsauksessa käsitellään, joten tutkimuskysymyksen muodostaminen on tärkeä osa koko opinnäytetyötä. Opinnäytetyön tutkimusongelma muodostuu tarpeesta tutkia ja ymmärtää salatun (Tor-verkon) ja avoimen verkon vaikutuksia huumausainerikollisuuteen ja huumausaineisiin liittyvään kaupankäyntiin nuorilla. Tutkimusongelma määrittelee mitä tutkimuskysymyksiä opinnäytetyössä käytetään. Tarkoituksena on tutkia ja ymmärtää ilmiötä tutkimustiedon avulla. Kuvailevassa kirjallisuuskatsauksessa tutkimuskysymyksien määrittely voi olla hyvin rajattua, tai väljää jotta ilmiötä voidaan tutkia laajemmin (Kangasniemi ym. 2013. 294). Tutkimuskysymykset ovat tämän takia jätetty väljiksi, eikä tiukasti rajattuja.

Opinnäytetyön tutkimuskysymyksinä ovat:

1. *Mitä verkossa tapahtuvasta huumausainekaupasta tiedetään?*
2. *Millaisia vaikutuksia verkossa tapahtuvalla huumausainekaupalla on nuorten päihteidenkäyttöön ja/tai rikollisuuteen?*

Tutkimuskysymykset mahdollistavat ilmiön kannalta laajaan aineistoon tutustumista, mutta rajaavat aineiston valintaa tästä huolimatta. Tutkimuskysymykset voivat muuttua

opinnäytetyön edetessä, mikäli aineistoa ei löydy riittävästi. Tutkimuskysymyksiä voidaan myös rajata tarkemmaksi opinnäytetyön edetessä, mikäli aineiston rajaaminen tuottaa haasteita. Tässä opinnäytetyössä tutkimuskysymyksiä ei muutettu. Alustavat aineistohaut osoittivat, että vertaisarvioituja artikkeleita on rajallinen määrä, eikä rajatumpia hakuetoja kannata käyttää. Tutkimuskysymykset ohjasivat kerätyn aineiston analysointia, jossa oli laajasti tietoa verkon huumausainekaupasta.

Ensimmäinen tutkimuskysymys on, mitä verkossa tapahtuvasta huumausainekaupasta tiedetään. Opinnäytetyön tarkoitus on kuvailla ilmiötä huumausainekaupasta salatusta ja julkisessa verkossa erityisesti nuorilla. Tutkimuskysymyksellä pyritään vastaamaan, miten kaupankäynti tapahtuu verkossa. Miten nuori saa ostettua, tai myytyä huumausaineita verkon välityksellä ja mitä se vaatii. Tapahtumalla viitataan tässä opinnäytetyössä osto-, tai myyntitapahtumaa verkossa.

Toinen tutkimuskysymys on, millaisia vaikutuksia verkossa tapahtuvalla huumausainekaupalla on nuorten päihteidenkäyttöön ja/tai rikollisuuteen. Tutkimuskysymyksen avulla pyritään löytämään aineistoa, joka käsittelee nuorten huumausainerikollisuutta verkossa ja mahdollisesti vastaamaan onko verkon avulla ostettu, tai myyty enemmän tai vähemmän huumeita. Miltä huumausainekauppa näyttää verkossa tutkimustiedon valossa, lisääntyykö vai vähentyykö se. Onko verkossa tapahtuva huumausainekauppa lisännyt, vai vähentänyt nuorten päihteidenkäyttöä? Lisääkö huumausaineiden hankkiminen verkosta terveydellisiä riskejä, vai vähentää? Vaikuttaako verkossa tapahtuva huumausainekauppa väkivallan uhkaan osto-, tai myyntitapahtumissa? Tutkimuskysymystä ei ole tietoisesti rajattu koskemaan erityisesti mitään edellä mainittuja asioita, vaan väljän tutkimuskysymyksen avulla pyritään saamaan laajasti aineistoa, joka käsittelee verkossa tapahtuvan huumausainekaupan vaikutuksia ja yhteyksiä yleisesti, sekä nuorten päihteidenkäyttöä ja/tai rikollisuutta.

5.3 Aineiston valinta

Aineisto muodostetaan aiemmin julkaistuista tutkimusaiheen kannalta merkityksellisistä tutkimustiedoista ja sisältää kuvauksen aineiston valinnan prosessista. Valittava aineisto haetaan erilaisista tieteellisistä tietokannoista, tai manuaalisesti hauilla tieteellisistä julkaisuista. Aineiston suurin yksittäinen kriteeri on, että sen avulla ilmiötä voidaan tarkastella tarkoituksenmukaisesti. Aineiston valinnan prosessissa on kaksi eri tyyliä. Implisiittisessä aineiston valinnassa ei raportoida erikseen mistä tietokannoista aineistoa on haettu, tai valintaan määriteltyjä sisäänotto-, tai arviointikriteereitä. Aineiston valinnat ja kriteerit tuodaan esille tekstissä, joka tarkoittaa sitä, että aineiston luotettavuutta ja osuvuutta tuodaan esille kirjallisesti raportissa. Eksplisiittinen valinta on systemaattisempaa aineiston valintaprosessin eri vaiheiden kuvailua. Eksplisiittisessä aineiston valinnassa haut tehdään myös tietokantoihin, tai manuaalisesti valituista lehdistä. Tavassa hyödynnetään aineiston aika- ja

kielirajauksia. Aineiston hakeminen perustuu tutkimuskysymykseen, mutta valituista hakusanoista, sekä aika- ja kielirajauksista voidaan poiketa kesken prosessin, mikäli se on tutkimuksen kannalta merkityksellistä. (Kangasniemi ym. 2013, 295-296.) Opinnäytetyössä käytetään eksplisiittistä aineiston valintaa. Aineiston hakemisessa käytetään kolmea tietokantaa; ProQuest Central, EBSCOhost ja SAGEjournals. Haut tehdään näkyväksi taulukossa 3. Eksplisiittinen valinta on tehty sen takia, että aineiston hakusanoista, sekä aika- ja kielirajauksista voidaan poiketa. Ilmiön kuvaaminen on tärkeä osa opinnäytetyötä ja eksplisiittisellä valinnalla voidaan varmistua siitä, että aineiston hakuheitoja voidaan tarvittaessa muuttaa opinnäytetyön edetessä.

Sisäänottokriteerit	Poissulkukriteerit
Aineisto on vertaisarvioitu	Aineisto ei ole vertaisarvioitu
Aineisto vastaa vähintään yhteen tutkimuskysymykseen	Aineisto ei vastaa tutkimuskysymyksiin
Aineisto käsittelee tor-verkon, tai julkisen verkon huumausainerikollisuutta	Aineisto ei käsittele tor-verkon, tai julkisen verkon huumausainerikollisuutta

Taulukko 1: Sisäänotto- ja poissulkukriteerit

Sisäänottokriteerit ovat asetettu löyhästi, koska ilmiötä on tutkittu hyvin rajallisesti. Erityisesti sisäänottokriteerinä on käytetty sitä, että aineisto käsittelee Tor-verkon, tai julkisen verkon huumausainerikollisuutta. Tor-verkkoa koskevia aineistoja on määrältään enemmän, mutta useimmat eivät käsittele siellä tapahtuvaa huumausainerikollisuutta. Aineiston haussa käytetään hakusanoja. Hakusanat ovat valikoituneet tutkimuskysymysten perusteella. Hakusanat ovat käännetty suomesta englanniksi, koska aineiston tulee olla englanninkielistä. Tutkimuskysymykset liittyvät huumausainerikollisuuteen, verkkorikollisuuteen ja salattuun verkkoon. Hakusanat olivat cryptomarket, youth, drugs ja tor-network. Hakusanat on tietoisesti rajattu, koska Tor-verkko hakusana tuo tuloksiin epäoleellista tietoa. Tor-verkko viittaa kaikkeen Tor-verkossa tapahtuvaan, tai sen tietotekniseen puoleen. Cryptomarket tarkoittaa Tor-verkossa olevaa huumausaineiden kauppapaikkaa. Tiedonhaussa käytettiin Boolean operaattoria AND useimmissa hauissa. Lisäämällä hakusanojen väliin AND useimmat tietokannat osaavat etsiä kahta tai useampaa avainsanaa. Jokainen tietokanta on erilainen, joten tietokantojen hakuprosessiin ja ohjeisiin piti tutustua hyvin ennen hakuja. Hyödynsin tietokantojen tarjoamia mahdollisuuksia hakujen rajaamiseen, mikäli siihen oli aihetta. Kuten silloin, jos hakutuloksia oli liikaa ja haut eivät vastanneet tutkimuskysymyksiin. Tein tietokantoihin hakuja etukäteen, jotta opinnäytetyön tiedonhankinta sujuisi mahdollisimman

hyvin. Mitään muita rajoituksia ei ole tehty hakuihin, kuin että aineiston on oltava vertaisarvioitua. Ilmiö on tuore, joka heijastuu aineistossa. Vanhin aineistoon päätyntä artikkeli on alle kymmenen vuotta vanha. Ilmiön ymmärtämisen kannalta aikarajoituksia ei ole tehty, jotta aineistohakuihin saadaan varmasti kaikki opinnäytetyöhön sopivat artikkelit.

Liitteessä 1 on esitelty eri tietokantoihin tehdyt haut, hakusanat, rajaukset ja tulokset. Hakuja tehdessä on jätetty raportoimatta mikäli tietokannasta ei löytynyt yhtään osumaa tietyillä hakusanoilla. Aineiston hakemisessa on käytetty kaikkia hakusanoja yhdessä tai erikseen. Yhdellä hakusalla aineiston hakeminen ei ollut tarpeeksi rajattua joissain tietokannoissa, joten useimmissa haussa on käytetty kahta hakusanaa paremmin vastaamaan tutkimuskysymyksiin. Kävin tietokantoja läpi yhdistelemällä useita eri hakusanoja ja muotoja. Usein hakutuloksia ei ollut, tai niitä tuli liikaa. Yhdistämällä oikeat hakusanat oikeaan tietokantaan tulokset olivat maltillisia ja vastasivat tutkimuskysymyksiin otsikkotasolla. Hakutulokset on käyty ensin läpi otsikkotasolla ja tilastoitu liitteeseen 1, josta näkyy mitkä ovat valikoituneet tarkempaan tarkasteluun. Epävarmoissa tilanteissa otsikkojen osalta luin tiivistelmän ja tein päätöksen sisään-, tai ulosjättämisestä tiivistelmän luettuani. Arvioin tämän vievän tässä vaiheessa aineistohakuja vain pienen hetken aikaa, joka säästyy seuraavalta arviointikierrokselta, jossa katson artikkelien tiivistelmiä. Otsikkotasolla artikkeleita on arvioitu siitä näkökulmasta, että ne kuvaavat tutkimuksen kannalta oleellisia asioita. Otsikot jotka valikoituivat aineistoksi käsittelivät jotenkin verkon huumausainerikollisuutta. Hakusana tor-verkko voi liittyä tutkimuskysymykseen, mutta tutkimusta on voitu tehdä tietoteknisestä näkökulmasta. Näitä otsikoita ei ole valittu aineistoon, jotka kuvailivat esimerkiksi tietoteknistä puolta, tai käsittelivät laajemmin tor-verkon toimintaa ja muutakin siellä tapahtuvaa rikollisuutta, kuin huumausainerikollisuutta.

Alla olevassa taulukossa on esitelty aineistohaun tulokset. Taulukosta näkyy mistä tietokannoista aineistoa on haettu, sekä kuinka monta artikkelia on edennyt aineiston valinnassa eteenpäin. Opinnäytetyössä aineistoon on päätyntä seitsemäntoista (17) eri artikkelia. Otsikon perusteella miltei kaikki valitut soveltuivat aineistoksi opinnäytetyöhön, vain muutama artikkeli ei vastannut opinnäytetyön tutkimuskysymyksiin. Otsikoiden perusteella rajaamisessa on myös voinut jäädä opinnäytetyön kannalta hyödyllisiä tutkimuksia aineiston ulkopuolelle. Työn luotettavuutta voisi merkittävästi parantaa ottamalla tutkimuksia ensin vain tiivistelmän perusteella tarkasteluun. Rajaukset on tehty otsikkotasolle sen takia, koska kyseessä on opinnäytetyö, eikä täydellinen tutkimus.

Tietokanta

Otsikon perusteella

Tiivistelmän
perusteella

Tekstin perusteella

ProQuest Central	11	9	9
EBSCOhost	8	7	7
SAGE Journals	1	1	1
Yhteensä	20	17	17

Taulukko 2: Aineistohaku

Liitteessä 2 on esitelty tutkijan taulukko, joka on yhtenä työvälineenä opinnäytetyössä. Aineiston valinnan jälkeen jokaisesta analyysivaiheeseen päätyneestä artikkelista on yksinkertainen kuvaus taulukossa. Taulukkoon on kerätty tietoa artikkelin nimestä, julkaisuvuodesta, tekijästä tai tekijöistä sekä tuloksista. Taulukko auttaa analyysivaiheessa löytämään oikeat aineistot, sekä mahdollistaa lukijalle perehtymisen opinnäytetyön kannalta keskeisiin artikkeleihin ja niiden tuloksiin.

Aineistoon tutustumisen yhteydessä on ollut huomattavissa, että hyviä artikkeleita on jäänyt pois aineistosta. Artikkeleissa viitataan paljon ilmiön kannalta oleellisiin tutkimuksiin, joita ei näillä hakuehdoilla tullut näkyviin. Aineiston hakuehtoja, tai hakusanoja ei ole tästä huolimatta muutettu prosessin edetessä. Hakuehtojen ja rajoitusten muuttaminen olisi tarkoittanut, että aineiston laajuus olisi lisääntynyt merkittävästi. Merkittävä aineiston laajentumista en nähnyt tarkoituksenmukaiseksi opinnäytetyössä. Aineisto sisältää myös laajasti tietoa Tor-verkon huumausainerikollisuudesta. Opinnäytetyön edetessä kaikkea aineistosta löytynyttä tietoa ei hyödynnetty tässä opinnäytetyössä, koska tulokset eivät olleet tilaajan, tai opinnäytetyön kokonaisuuden kannalta merkittäviä.

5.4 Kuvailun rakentaminen

Kuvailun rakentaminen on kuvailevan kirjallisuuskatsauksen menetelmän ydin. Kuvailu rakennetaan niin, että tutkimuskysymykseen vastataan aineiston pohjalta tehden uusia johtopäätöksiä laadullisena kuvailuna. Kuvailussa aineistoa yhdistetään ja analysoidaan kriittisesti, sekä luodaan synteisiä tutkimusten välille. Kuvailua rakennetaan niin, että se ei pelkästään esittele aineistoa, vaan luo aineiston sisäistä vertailua ja analysoi olemassa olevan tiedon vahvuuksia ja heikkouksia, sekä tekee laajempia päätelmiä aineistosta.

Tässä opinnäytetyössä aineistoa analysoidaan sisällönanalyysillä. Sisällönanalyysin menetelmällä voidaan analysoida aineistoa aktiivisesti ja systemaattisesti. Aineisto voi koostua kirjoista, artikkeleista, päiväkirjoista, kirjeistä ja miltei mistä tahansa kirjalliseen muotoon saatetusta materiaalista. Analyysimenetelmällä pyritään kuvaamaan tutkittava ilmiö tiiviissä ja yleisessä muodossa. Tutkimuksen aineiston tehtävä on kuvata tutkittavaa ilmiötä ja analysoida

pyritään luomaan selkeä sanallinen kuvaus ilmiöstä. Sisällönanalyysillä järjestetään aineisto tiiviiseen muotoon kadottamatta sen sisältämää informaatiota. (Tuomi 2018, 4.4.)

Aineistolähtöisessä sisällönanalyysissä määritetään ensimmäisenä analyysiyksikkö, joka on tyypillisesti sana, lause, lausuma tai ajatuskokonaisuus. Analyysiyksikön määrittäminen tapahtuu aineiston kautta. Analysointi aloitetaan aineiston pelkistämällä, jossa aineistosta etsitään ilmaisuja, tai lauseita, jotka pelkistetään kadottamatta alkuperäisen ilmaisun tarkoitusta. Tästä työvaiheesta käytetään nimitystä redusointi. Aineisto ryhmitellään pelkistämisen jälkeen, jolloin aineistosta etsitään samankaltaisuuksia ja eroavaisuuksia kuvaavia käsitteitä (klusterointi). Samaa ilmiötä kuvaavat käsitteet ryhmitellään ja yhdistetään eri luokiksi. Lopulta aineistosta on muodostettu alaluokkia, joista edelleen yläluokkia ja viimein pääluokka, joka on yhteydessä tutkimukseen. Tämä osuus on nimeltään aineiston abstrahointi. Abstrahoinnin eli käsitteellistämisen jälkeen aineistosta on löydetty tutkimuksen kannalta olennainen tieto, joka on kuitenkin yhteydessä prosessin alkuperäisdataan ja ilmaisiin, sekä lauseisiin mitä aluksi on ruvettu pelkistämään. (Tuomi 2018, 4.4.4) Aineiston analysointi on tehty esimerkin avulla näkyväksi taulukossa 3. Taulukon mukainen analyysi on tehty koko aineistolle. Analyysin on päätynyt yhteen pääluokkaan koko aineiston osalta, joka on mitä verkossa tapahtuvasta huumausainekaupasta tiedetään. Aineisto on pirstaleinen ja käsittelee ilmiötä monesta eri näkökulmasta, kuitenkin ilmiötä tutkiva tutkijajoukko on hyvin kapea ja aineistossa on paljon samaa tietoa. Analyysissä on pyritty etsimään tilaajan ja opinnäytetyön kannalta merkittävää tietoa, joten analyysin kohteeksi ei ole päätynyt kaikkea aineistosta. Alaluokkia ja yläluokkia syntyi taulukon mukaisesti määrällisesti paljon ja kaikki yläluokat on kuvailtu kirjallisuuskatsauksen tuloksissa tekstissä.

Alkuperäinen ilmaisu	Pelkistys	Alaluokka	Yläluokka	Pääluokka
Social media drug dealing makes the potential availability of drugs to large groups of young people earlier unexposed to drugs	Sosiaalisen median huumausainekauppa on helposti nuorten saatavilla	Sosiaalisen median huumausainemarkkinat voi lisätä päihteidenkäyttöä	Sosiaalisen median huumausainemarkkinoiden vaikutukset	Mitä verkossa tapahtuvasta huumausainekaupasta tiedetään
The availability of different types of drugs may tempt users to expand their drug use, as	Erialaisten huumeiden saatavuus sosiaalisessa mediassa voi lisätä päihteidenkäyttöä			

has been seen on the darknet				
---------------------------------	--	--	--	--

Taulukko 3: Sisällönanalyysi

Objektiivisesti aineiston käsitteleminen on haastavaa itsenäisesti. Aineistoa on kerätty laajalaisesti Tor-verkon ja verkon huumausainerikollisuudesta. Taustalla on ollut halu löytää ilmiöstä mahdollisimman paljon tietoa, sekä tutkia mitä ilmiöstä tiedetään nuorten näkökulmasta. Ilmiö on tuore, mutta tutkimusta on tehty myös eri näkökulmista. Aineistoon ja analyysiin on valikoitunut opinnäytetyön kannalta mielenkiintoiset ilmaisut tai lauseet, jota ei täysin objektiivisesti voinut tehdä.

5.5 Tulosten tarkasteleminen

Viimeinen kuvailevan kirjallisuuskatsauksen vaihe on tulosten tarkasteleminen. Tulosten tarkastelu sisältää pohdintaa tutkimuksen etiikasta ja arvioi luotettavuutta. Keskeisiä tuloksia nostetaan esille ja niitä käsitellään kriittisesti. Tarkastelussa voidaan hahmotella tulevaisuuden haasteita ja kysymyksiä, sekä esittää jatkotutkimushaasteita ja johtopäätöksiä. Kuvaileva kirjallisuuskatsaus on menetelmänä väljä, joten valintojen ja raportoinnin eettisyys nousee korostetusti esille. Läpinäkyvä ja johdonmukainen eteneminen kirjallisuuskatsauksessa tuo luotettavuutta tutkimukselle. (Kangasniemi ym. 2013, 296.)

Aineiston analysoinnin kautta saatuja yläluokkia käytetään hyväksi tulosten tarkastelemisessa. Yläluokat vastaavat siihen, mitä verkon huumausainekaupasta tiedetään. Tulokset pyrkivät luomaan kokonaiskuvaa verkossa tapahtuvan huumausainekaupan monimuotoisuudesta, sekä tuomaan joitain yksityiskohtaisia tutkimustuloksia aineistosta esille.

6 Tulokset

Tässä luvussa esitellään kirjallisuuskatsauksen tulokset. Aineiston analyysin avulla löytyi pääluokka, joka on yhteydessä opinnäytetyön päämäärään; tutkia mitä verkossa tapahtuvasta huumausainerikollisuudesta tiedetään. Aineistoa kerättiin laajasti ilmiön kannalta tärkeitä asioista. Tuloksissa esitellään mitä verkossa tapahtuva huumausainerikollisuus on, miten se vaikuttaa ja miksi ja kuka käyttää verkkoa aineiston mukaan. Aineiston analysoinnissa löytyneitä pääluokkia tuodaan tekstissä esille.

6.1 Mitä on verkossa tapahtuva huumausainerikollisuus

Verkossa tapahtuvaa huumausainerikollisuutta voi tapahtua monin eri muodoin. Yleisesti käsitetään verkossa tapahtuvan huumausainerikollisuuden olevan osa Tor-verkkoa ja sen erilaisia kauppapaikkoja. Todellisuudessa huumausaineita voi ostaa ja myydä muun muassa Tor-

verkon kryptomarketeissa. Kryptomarketit ovat Tor-ohjelmistoa hyödyntäviä kauppapaikkoja, joissa käytetään salausten menetelmiä ja anonymisaatiota, sekä kaupanteossa käytetään virtuaalivaluuttoja (Aldridge, Stevens, Barratt 2018; Barratt, Ferris, Winstock 2014; Moeller, Munksgaard, Demant 2017). Salausmenetelmien ja anonymiteettia vaalivien kauppapaikkojen rinnalle on myös syntynyt kaupankäyntialustoja, joihin on pääsy ilman salausten menetelmiä. Sosiaalisen median palveluiden on nähty nousevan myös käytettäväksi huumausainekaupan toteuttamiseen (Demant, Bakken, Oksanen, Gunnlaugsson 2019; Oksanen, Miller, Savolainen, Sirola, Demant 2021; Bachhuber & Merchant 2017). Sosiaalisen median ja Tor-verkon huumausainekaupan ohella on myös välimuoto, jossa huumausainekaupasta voidaan sopia anonymisti, salatulla kauppapaikalla, mutta kaupanteko toteutetaan fyysisesti tapaamalla ja siinä hyödynnetään sosiaalisen median sovelluksia ja erilaisia pikaviestisovelluksia (Childs, Coomber, Bull 2020; Demant ym. 2019).

Kryptomarketeissa on yleisesti laaja valikoima erilaisia huumausaineita tarjolla, sekä palautejärjestelmän takia mahdollisuus tutustua muiden ostajien palautteeseen huumausaineesta. Kaupanteko tehdään käyttämällä virtuaalivaluuttoa ja tuote lähetetään yleisesti postissa. (Rhumorbarbe, Staehli, Broséus, Quentin, Esseiva 2016; Berry 2018; Barratt ym. 2014.) Sosiaalisen median kautta huumausaineita voidaan ostaa monin eri tavoin ja erilaisilta alustoista. Aineiston mukaan yleinen tapa on 'direct dealing', eli ostajan ja myyjän kahdenkeskeinen kaupanteon sopiminen käyttäen salattuja pikaviestisovelluksia. Huumausaineita myydään yleisillä sosiaalisen median alustoilla, joista siirrytään käymään keskustelua salattuun pikaviestisovellukseen. Kaupanteko sovitaan yleisesti fyysiseksi tapaamiseksi, mutta myös postin välityksellä voidaan toteuttaa kauppa. (Childs ym. 2020; Oksanen ym. 2021; Demant ym. 2019.) Aineisto ei vastaa siihen, että käytetäänkö kaupanteossa fyysistä rahaa, vai virtuaalivaluuttoja.

Kryptomarketeista on saatavilla laaja kirjo erilaisia huumausaineita, joita voi ostaa määrällisesti moneen eri tarpeeseen. Kryptomarketteja käytetään huumausaineiden ostamiseksi omaan käyttöön, tai myytäväksi omiin sosiaalisiin verkostoihin, mutta niiden avulla voidaan välittää myös suurempia erinä laajempaan levitykseen ja tällaisia suurempia tilauksia on myös tutkittu tapahtuvan (Rhumorbarbe ym. 2016; Demant, Munksgaard, Houborg 2018). Muiden alustojen kautta huumausaineita on myytävänä myös laajasti erilaisia (Demant ym. 2019.), mutta aineistosta ei käy ilmi onko huumausaineiden ostaminen pääasiallisesti itselle tarkoitettua.

Ostajan ja myyjän välinen luottamus nousee esiin kryptomarketeissa, sekä muissa verkon välityksellä sovituisissa huumausainekaupoissa (Berry 2018; Aldridge ym. 2018; Demant ym. 2019; Childs ym. 2020). Kryptomarkettien käyttäjiä tutkittaessa on saatu selville, että kryptomarketin käyttäjä luottaa siihen, ettei viranomaiset voi jäljittää huumausainekauppaa verkossa. Käyttäjät myös arvioivat luottavansa siihen, ettei verkkoa käyttämällä kohtaa väkivaltaa

huumausainekaupan yhteydessä. (Aldridge ym 2018.) Muissa verkon avulla toteutettavissa huumausainekaupoissa luottamus näyttäytyy myös tärkeänä tekijänä. Alueellisia eroja luottamuksen syntymisessä nähdään, vaikka yleisesti luottamusta pidetään tärkeänä. Suomessa ja Norjassa verkon välityksellä sovituisissa huumausainekaupoissa nähdään tärkeäksi luoda luottamusta ostajan ja myyjän välille keskusteluissa, joissa huumausainekaupasta sovitaan. Islannissa sosiaaliseen mediaan luotujen julkaisujen pitää olla kieliopillisesti oikein ja myyjän tulee näyttäytyä niin, ettei hän itse käytä päihteitä. (Demant ym. 2019.)

6.2 Viihdekäyttöön helposti huumausaineita

Aineiston perusteella ensimmäisenä on hyvä pohtia huumausaineiden saatavuutta verkosta, ja sen tuomia vaikutuksia, tai yhteyksiä päihteidenkäyttöön. Verkon avulla voidaan hankkia huumausaineita mahdollisesti läheltä omaa sijaintia, tai vaihtoehtoisesti tilata postitse kryptomarketista. Aldridge ym. (2018) tuo esille kryptomarket -tutkimuksessaan mahdollisia vaikutuksia päihteidenkäyttöön. Huumausaineiden saatavuus lisääntyy, koska verkon avulla voidaan ostaa huumeita sijainnista riippumatta. Yleisimmät verkosta ostettavat huumausaineet ovat viihdekäytössä käytettävät huumausaineet ja vähemmän yleisiä ovat ne huumausaineet, jotka ovat yhdistettävissä ongelmakäyttöön kuten amfetamiini ja heroini. Sijainnista riippumaton huumausaineiden saatavuus voi tuoda myös uusia huumausaineita saataville. Tämä voi lisätä ongelmakäyttöä ja laajentaa huumausaineista johtuvia ongelmia. Kryptomarketit voi tuoda myös huumausaineet laajemman ihmisjoukon saataville, jotka eivät aikaisemmin ole kohdanneet huumausainekauppaa, joka nostattaa riskiä huumausaineiden käyttämiselle. Kryptomarketin olemassaolo on luonut päihteidenkäyttäjiiä sosiaalisista verkostoista, joissa päihteitä ei aikaisemmin ole käytetty sen huonon saatavuuden takia. Tätä käsitystä tukee myös Barratt ym. (2014) tutkimus, jossa vastaajat kertoivat kryptomarketin käytön syyksi sen helppokäyttöisyyden, laajan valikoiman eri huumausaineita ja koska ei ole tietoa mistä muualta huumausaineita voi ostaa. Sosiaalisen median kautta erilaisia huumausaineita myydään myös rinnakkain, kuten kannabista ja kokaiinia (Demant ym. 2019). Kryptomarkettien osalta tämän on kuvailtu olevan ongelmallista, koska laaja valikoima eri huumausaineita voi lisätä erilaisien päihteiden käyttöä. Aldridge ym. (2018) mainitsee myös verkon huumausainemarkkinoilla olevien keskustelujen saattavan johtaa huumausaineiden väärinkäyttöön ja pyrkiä normalisoimaan haitallista päihteidenkäyttöä.

Verkossa tapahtuvalla huumausainekaupalla voidaan nähdä olevan myös hyötyjä. Terveysneuvontaa ja ennaltaehkäisevää päihdetyötä voidaan tehdä verkossa, jossa ihmisiä voidaan tavoittaa laajemmin (Bachhuber & Merchant 2017; Demant ym. 2019; Aldridge ym. 2018.) Verkossa toimivilla huumausainemarkkinoilla käydään myös keskustelua turvallisesta käytöstä, laadusta ja jaetaan ennaltaehkäisevää tietoa myyjien ja käyttäjien kesken (Aldridge ym. 2018). Käyttäjät kokevat myös saavansa laadultaan parempia huumausaineita verkon välityksellä, sekä saavansa sitä mitä tilaavat (Aldridge ym. 2018; Barratt ym. 2014), joskin

tutkimukset osoittavat huumausaineiden laadun vaihtelevan myös verkosta tilattuna (Rhumorbarbe ym. 2016).

Yksi laajasti tunnistetuista vaikutuksista verkon välityksellä toimivassa huumausainekaupassa on vähentynyt väkivallan uhka. Väkivallan koetaan tutkimusten kautta vähentyneen, kun on kyse verkossa tapahtuvasta huumausainerikollisuudesta. Systemaattinen väkivalta, joka on yhdistetty huumausainekaupan yhteyteen, on vähentynyt verkossa tapahtuvan huumausainekaupan seurauksena. (Martin 2018.) Aineistossa on yhteisymmärrys siitä, että väkivallan uhan koetaan olevan pienempi verkossa tapahtuvassa huumausainekaupassa (Aldridge ym. 2018; Bachhuber & Merchant 2017.) Sosiaalisen median kautta ja avoimessa verkossa sovitusta huumausainekaupoista suurin osa voi tapahtua fyysisenä tapaamisena. Ostajat ja myyjät arvioivat tällöin riskiä ja luotettavuutta, johon liittyy myös mahdollisuus väkivaltaiseen kohtaamiseen. Lisääntynyt uhka väkivallalle on havaittavissa tällaisissa fyysisissä tapaamisissa, vaikka asioista on sovittu verkossa. (Demant ym. 2019.)

6.3 Sijainti ja kulttuuri määrittelee verkon käyttöä

Kryptomarkettien käyttöä on tutkittu kyselyillä, jotka antavat tietoa miksi näitä kauppapaikkoja käytetään. Verkon kautta tilataan, koska sieltä on laaja saatavuus, parempi laatu, se on anonyymiä, siellä on toimiva palautejärjestelmä, se on kätevää ja hintataso on parempi (kuin katukaupassa). (Barratt ym. 2014.) Palautejärjestelmä tulkitaan olevan tärkeä niin ostajille, kuin myyjille. Hyvä palaute voi luoda luotettavuutta ostajalle, sekä myyjä hyötyy samalla hyvästä palautteesta saaden myytyä varmemmin omia tuotteita. Palautejärjestelmä antaa myös ostajille vaihtoehtoja vertailla eri myyjiä ja tehdä päätöksiä näin ollen laajemmalla tiedolla. (Aldridge ym. 2018.) Laadun määrittäminen on moninaista, kun kuvaillaan miksi kryptomarketteja käytetään. Laadun tarkoittaessa huumausaineen pitoisuuksia ja, että saadaan mitä tilataan, on olemassa ristiriitaisia tuloksia. Tilattu tuote voi olla laadultaan heikompaa kuin on mainostettu, tai sisältää täysin erilaista huumausainetta mitä on tilattu (Aldridge ym. 2018).

Aineistoon valikoitujen artikkelien perusteella voidaan luoda kuvaa siitä, minkälainen on verkosta huumausaineita tilaava ihminen. Kulttuuri ja maantieteellinen sijainti vaikuttaa olevan yksi tekijä, joka määrittelee kuka käyttää verkkoa huumausainekaupassa. Sijainnista ja kulttuurista riippuen käytetään joko tavallista verkkoa ja sosiaalista mediaa huumausainekauppaan, tai kryptomarketteja (Demant ym. 2019; Oksanen ym. 2021). Sijainti määrittelee myös verkon huumausainekauppojen käyttäjien ikää, mutta ei sukupuolta. Verkosta huumausaineita ostava on usein mies, sekä iältään usein nuori, mutta sekin vaihtelee maantieteellisestä sijainnista riippuen. Naiset ostavat harvemmin huumeita verkosta. (Oksanen ym. 2021; Barratt ym 2014.) Impulsiivisuus ja huono itsekontrolli on yhdistetty huumausaineiden ostamiseen verkosta. Verkosta ostamisen taustalla voi olla myös psykologisia

ongelmia ja haitallista alkoholinkäyttöä, uhkapelaamista ja internetin käyttöä. (Oksanen ym. 2021). Verkon käyttäjien tutkimus oli aineistossa vähäistä, eikä enempää tuloksia ollut siitä kuka verkkoa käyttää.

7 Johtopäätökset

Tässä luvussa pohditaan kirjallisuuskatsauksessa tulleita tuloksia. Tutkimuskysymyksiä vertaillaan tuloksiin ja tehdään johtopäätöksiä. Opinnäytetyön tutkimuskysymyksiä toimivat 1) Mitä verkossa tapahtuvasta huumausainekaupasta tiedetään 2) Millaisia vaikutuksia verkossa tapahtuvalla huumausainekaupalla on nuorten päihteidenkäyttöön ja/tai rikollisuuteen? Johtopäätöksiä peilataan tutkimuskysymyksiin, sekä opinnäytetyön yhteiskunnallisiin lähtökohtiin ja tietoperustaan.

7.1 Rajallinen määrä tutkimusta verkon huumausainerikollisuudesta

Verkossa tapahtuvaa huumausainekauppaa on tutkittu rajallisesti, eikä juurikaan nuorten näkökulmasta. Ilmiö on syntynyt kunnolla vasta 2010 -luvulla, jonka takia ilmiöstä ei ole vielä kattavasti tutkimustietoa. Aineistoa ei valikoitu aikarajauksilla, joten käytännössä aineistoon on voinut päätyä hyvinkin vanhoja tuloksia. Vanhin aineiston artikkeli on vuodelta 2014. Tämä jo havainnollistaa sitä, että joko aineistohauissa käytetty termi cryptomarket on käsitteenä tuotu esille vasta 2014, tai aineistoa on hyvin vähän tai ei ollenkaan ajalta ennen sitä.

Tulokset kuvailevat verkossa tapahtuvaa huumausainekauppaa kuitenkin suhteellisen laajasti. On hyvä nostaa esille verkon monipuolinen käyttö, koska verkossa tapahtuvaa huumausainekauppaa voi toteuttaa monella eri tavalla. Termi cryptomarket on tässä opinnäytetyössä käännetty termiksi kryptomarket. Kryptomarketissa on toteuduttava salausmenetelmät, anonymisaatio ja kauppa toteutetaan virtuaalivaluutalla (Aldrige & Barratt 2016, 1). Kryptomarketit eroavat muista verkon huumausainekaupoista tämän osalta. Verkossa tapahtuu myös huumausainekauppaa julkisessa verkossa hyödyntäen muun muassa sosiaalista mediaa ja erilaisia pikaviestisovelluksia (Demant ym. 2019; Oksanen ym. 2021). Tulokset vastaavat hyvin opinnäytetyön tietoperustaa, jossa käsiteltiin verkossa tapahtuvaa huumausainerikollisuutta.

Verkkoa voidaan käyttää monella eri tavalla huumausainekauppaan. Tuloksista käy ilmi, että käytänteet eivät ole yleisiä, vaan maantieteellisestä sijainnista ja kulttuurista lähtöisin. Tuloksia ei voi siis yleistää koskemaan kaikkea verkossa tapahtuvaa huumausainekauppaa, vaan maantieteellinen tarkastelu on ensisijaisesti luotettavampaa. Kulttuuriin liittyvää erilaisuutta olisikin syytä pohtia enemmän lainsäädännön ja vaikuttamisen näkökulmasta. Tulokset toivat ilmi, että jopa pohjoismaiden välillä käytännöt eroavat miten verkkoa hyödynnetään. Tärkeää on kuitenkin huomioida, että vaikka kulttuuri tuo muutoksia miten verkkoa hyödynnetään

huumausainerikollisuudessa, verkkoa joka tapauksessa käytetään huumausainekaupan välineenä kulttuurista riippumatta. Huumausainestrategiassa (Euroopan unionin neuvosto 2020) on määritelty painopisteeksi tarjonnan vähentäminen ja turvallisuuden parantaminen. Kysyntää on tarkoitus vähentää ennaltaehkäisyn, hoidon ja hoitopalveluiden keinoin, sekä huumausaineisiin liittyviin haittoihin puuttumalla. Johtopäätöksenä tuloksista on siis tehtävä tutkimusta, jossa selvitetään pohjoismaissa ja erityisesti Suomessa verkon käyttöä huumausainekaupassa. Tämän perusteella voidaan tehdä ennaltaehkäisevää työtä verkossa ja kohdentaa se paremmin.

Ilmiötä on tutkittu erilaisista näkökulmista. Tor-verkossa toimivista kauppapaikoista on kerätty tietoa mitä huumeita myydään, kuinka paljon ja millä tavalla (Rhumorbarbe ym. 2016). Verkon huumausainekauppaan liittyen on myös tarkasteltu ostajan ja myyjän välistä luottamusta, miksi verkossa käydään huumausainekauppaa, sekä pohdittu sen vaikutuksia. Verkossa tapahtuvasta huumausainekaupasta tiedetään siis pintapuolisesti paljon, mutta mielenkiintoisia asioita on vielä tutkimatta. Laajemmin tiedetään hyvinkin paljon ilmiöstä, kuten tarkkoja lukumääriä erilaisten kryptomarkettien tuotteista ja myyjistä (Broséus, J, Rhumorbarbe D, Mireault, C, Ouellette, V & Crispino, F 2016). Tiedetään myös, että on olemassa erilaisia tapoja käydä huumausainekauppaa verkossa, sekä miten se tapahtuu. Verkko vähentää fyysisen väkivallan uhkaa kryptomarketeissa, mutta ei välttämättä sosiaalisen median kautta. Yleisesti miehet käyttävät verkkoa huumausainekaupassa ja naiset eivät (Oksanen ym. 2021; Demant ym. 2019). Ennaltaehkäisevää työtä voidaan tehdä verkossa, mutta samalla verkossa olevien kauppapaikkojen keskustelualustoilla voidaan luoda lisää haittoja huumausaineiden käyttöön. Vähemmän tiedetään siitä, kuka verkkoa käyttää huumausainerikollisuuteen. Verkossa tapahtuvan huumausainekaupan vaikutuksia ja yhteyksiä erityisesti nuorten päihteidenkäyttöön on syytä tutkia enemmän. Nuorten päihteidenkäyttöä tutkitaan kouluterveyskyselyillä, johon voisi esimerkiksi lisätä vastausvaihtoehdoksi ostaako nuori verkon välityksellä huumausaineita. Laajoja kyselyjä voidaan toteuttaa mahdollisesti myös erilaisin keinoin, jolla saadaan parempi kuvaus verkosta tilaavien ihmisten rakenteesta.

7.2 Tarkkaa tietoa verkon huumausainemarkkinoiden vaikutuksista ei ole

Kuten aikaisempi alaluku jo kertoi, on tätä asiaa käsitelty tutkimuksissa vähemmän. Aineistoon valikoitui vain muutamia artikkeleita, jotka käsitelivät verkon vaikutuksia laajemmin. Erityisesti nuoria käsitteleviä artikkeleita oli vieläkin vähemmän. Tuloksien osalta voidaan tulkita verkolla olevan erilaisia vaikutuksia nuorten päihteidenkäyttöön ja sitä kautta myös rikollisuuteen. Nuoret ovat yleinen ryhmä, kun käsitetään minkä ikäiset käyttävät verkkoa huumausainekauppaan. Nuoret käsitettiin aineiston artikkeleissa eri tavalla, mutta yleisesti heidät määriteltiin alle 24-vuotiaisiin.

Verkko voi mahdollistaa nuorille helpon väylän hankkia, tai myydä huumeita. Huumeita voidaan tilata sijainnista riippumatta ja siihen ei tarvita erityisen hyviä tietoteknisiä valmiuksia. Tulokset osoittavat, että verkon mahdollistama huumeiden ostaminen on tuonut päihteidenkäyttöä sellaiseen sosiaaliseen ympäristöön, jossa aikaisemmin ei käytetty päihteitä. Sosiaalisen median kautta on mahdollista löytää erilaisia huumausaineita kannabiksesta kokaiiniin samalta sivulta, joka voi vaikuttaa erilaisten päihteiden kokeiluun. Julkisesta verkosta ostaessa koettiin myös tarpeelliseksi tuoda aseita ja ystäviä fyysiseen tapaamiseen, joka voi lisätä väkivallan uhkaa (Demant ym. 2019). Nuorten osalta yleisimmäksi alustaksi ostaa huumeita näyttäytyi nimenomaan sosiaalinen media ja julkisen verkon kauppapaikat.

Tietoperustassa on nostettu esille, että verkkoa käytetään koska vältellään fyysistä väkivaltaa. Tulokset kuitenkin osoittavat, että nuoret käyttävät verkkoa eri tavalla huumausaineiden ostamiseen ja välittämiseen. Nuoret etsivät myyjiä verkosta, mutta toteuttavat usein kaupan fyysisenä tapaamisena. Väkivallan uhka on siis olemassa yhä erityisesti nuorilla, vaikka teoriassa fyysisen väkivallan uhka koetaan pienempänä asioidessa verkon huumausainemarkkinoilla. Nuorten ja aikuisten eroavaisuutta siinä, miten verkkoa käytetään huumausaineiden ostamiseen ei ole tutkittu. Voi siis pohtia kokevatko nuoret fyysisen tapaamisen olevan riskittömämpää, kuin tilata huumausaineita postitse ja vaikuttaako tähän asumisympäristö.

Tuloksista voidaan päätellä, että verkossa on mahdollisuus tehdä haittoja vähentävää ja ennaltaehkäisevää työtä, jotta huumausaineita käyttäviin ihmisiin voidaan vaikuttaa. Tätä ei kuitenkaan tuloksissa tuotu erityisesti esille nuorten kohdalla, vaan yleisellä tasolla. Laajemmin aineiston tuloksia ei voida yksilöidä koskemaan vain nuoria, koska tutkimusta nuoriin kohdistuvista vaikutuksista on tehty rajallisesti. Verkossa tapahtuvaa haittoja vähentävää ja ennaltaehkäisevää työtä on tuotu esille myös työn tietoperustassa. Tuloksien perusteella se on mahdollista ja aineistoissa se nähtiin suurena mahdollisuutena. Työtä voidaan kuitenkin tehdä väärin myös verkossa, joka on tuloksissa näyttäytynyt esimerkiksi sillä, että luotaisiin normalisoivaa kuvaa päihteidenkäytöstä. Haittoja vähentävää, ennaltaehkäisevää ja muita varhaisen puuttumisen kaltaisia menetelmiä voitaisiin viedä verkkoon, jossa nuoret ovat ja etsivät huumausaineita. Lisätietoa miten työtä tulisi tehdä, tai minne sitä kohdennettaisiin, on kuitenkin saatava tutkimuksen kautta.

8 Pohdinta

Tässä luvussa esitellään pohdintaa työn tuloksista ja miten opinnäytetyötä voidaan käyttää kehittämiseen. Eettisyyttä ja luotettavuutta käsitellään vielä kokonaisessa alaluvussa, vaikka sitä on pyritty tuomaan erityisesti luotettavuuden osalta esille koko opinnäytetyön raportin osalta. Oma oppimista opinnäytetyön kautta on kirjoitettu myös auki.

8.1 Tulokset, kehittäminen ja oma oppiminen

Työ on toteutettu kuvailevana kirjallisuuskatsauksena, jossa prosessin eri vaiheet voivat kulkea välillä päällekkäin. Prosessin käynnisti tarve ymmärtää, mitä verkon huumausainerikollisuudesta tiedetään. Tutkimuskysymys oli tietoisesti jätetty väljäksi, joka oli yksinkertaisuudessaan vain; mitä verkossa tapahtuva huumausainerikollisuus on. Aineistoa ei rajattu aikarajoituksilla, eikä tarkoitus ollut tehdä systemaattista aineiston keruuta, jolloin siitä ei voi poiketa. Nopeasti kirjallisuuskatsauksen prosessit alkoivat kuitenkin kulkea päällekkäin, koska aineiston keräämisen yhteydessä oli huomattavissa opinnäytetyön kannalta hyvien artikkelien poisjääminen. Aineiston hakuheitoja, kuten sanoja, joilla hakuja tehtiin ei kuitenkaan muutettu ja tämä perusteltiin aineiston valinnan yhteydessä. Se on vaikuttanut suoraan kirjallisuuskatsauksen tuloksiin kuitenkin, koska luettuani nämä pois jääneet artikkelit läpi olisivat ne sopineet hyvin aineistoon. Tuloksia on siis saatu aineiston kautta, jota olisi voinut pyrkiä täydentämään työn edetessä, mutta sitä ei tehty. Aineistossa oli yhteensä 17 artikkelia, joka osoittautui ehdottomasti ylärajaksi opinnäytetyön kokonaisuuden kannalta.

Opinnäytetyön tulokset olivat linjassa tietoperustassa ja yhteiskunnallisissa lähtökohdissa esitettyjen asioiden kanssa. Verkon huumausainerikollisuudesta saatiin aineiston kautta tietoa, joka on pyritty kirjoittamaan lukijaystävällisesti auki ja jonka kautta olisi helppo ymmärtää ilmiötä kokonaisvaltaisesti. Opinnäytetyön tilaajan kannalta tulokset ja opinnäytetyö voi toimia perehdyttämisessä, tai työntekijöiden kouluttamisessa. Tulokset antavat myös suuntaviivoja siitä, miten verkon huumausainerikollisuutta on tutkittu ja millaisia tuloksia on olemassa. Eryteisesti kehittämisen näkökulmasta verkossa tapahtuva ennaltaehkäisevä ja haittoja vähentävän työn merkityksellisyys korostuu.

Opinnäytetyön tekemisen aikana ajatus verkossa tapahtuvan toiminnan kehittämisestä syntyi. Suomessa tehdään Tor-verkossa terveysneuvontaa, mutta muita toimintoja en ole löytänyt, jotka keskittyisivät huumausaineiden käyttöön ja olisivat huumausainemarkkinoiden yhteydessä verkossa. Euroopan Unionin neuvosto (2020, 5) on huumausainestrategiassa tuonut tavoitteeksi hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen, sekä tietoisuuden lisäämisen huumausaineista. Tähän kokonaisuuteen kuuluu myös painopiste huumausaineiden tarjonnan vähentämiseksi, turvallisuuden parantamiseksi ja huumausaineisiin liittyviin haittoihin puuttumiseksi. Tuloksien kautta voi pohtia, että olisiko mahdollista suunnitella verkkoon kauppapaikkojen, sekä sosiaalisen median yhteyteen haittoja vähentävää toimintaa, jolla huumausaineista, huumausaineiden lainsäädännöstä ja huumausaineisiin liittyviä haittoja voidaan tuoda esille. Yhteydenpito voidaan tehdä anonyyminä suoraan huumausainemarkkinoiden yhteydessä. Tällaisen hankkeen kehittäminen on myös suoraan linjassa huumausainestrategian muihin painopisteisiin, kuten; yksi painopisteistä on puuttuminen laittomien huumausaineiden digitaalisiin markkinoihin. Prioriteettina on keskittyminen lisääntyneeseen laittomien huumeiden kauppaan sosiaalisen median alustoilla,

sovelluksissa ja verkon / pimeän verkon kauppapaikoissa. (Euroopan Unionin neuvosto 2020, 10.)

Tällaisen hankkeen suunnittelemiseksi tarvitaan tulosten perusteella vielä laajempaa tutkimusta siitä, miten meidän kulttuurissa käytetään verkkoa huumausainemarkkinoilla. Tuloksista käy ilmi, että pohjoismaiden käytänteet eroavat ja meillä eniten käytetään tor-verkon kauppapaikkoja, kuten kryptomarketteja ja myyntilautoja. Verkon kautta huumausaineita ostavien henkilöiden sukupuolta, ikää ja mahdollisesti muita ominaisuuksia tulisi selvittää tutkimuksen kautta. Tällä tavalla voidaan suunnitella paremmin myös verkkoon suuntautuvaa palvelua.

Oma ammatillinen osaaminen on syventynyt ymmärtämään ilmiötä kokonaisvaltaisesti. Merkittävää hyötyä siitä on työssäni rikosseuraamusasiakkaiden ja nuorten ihmisten kanssa. Opinnäytetyön kirjoittaminen on ollut haastava, mutta miellyttävä kokonaisuus. Tutkimuksellisesti koen, että kirjallisuuskatsaus on loistava menetelmä opinnäytetyölle ja samalla se vaatii ilmiön ja menetelmän hyvää kokonaisvaltaista ymmärtämistä, sekä osaamista. Aihealue on itselle todella mielenkiintoinen ja toivottavasti opinnäytetyön antamista tutkimuksellisista valmiuksista on hyötyä myöhemmin työuralla ja opinnoissa.

8.2 Eettisyys ja luotettavuus

Työn eettisyyttä ja luotettavuutta voidaan pohtia hyvän tieteellisen käytännön (2012) kautta. Hyvän tutkimusetiikan mukaisesti tässä opinnäytetyössä on viitattu asianmukaisella tavalla muiden tutkijoiden töihin, sekä työssä noudatetaan rehellisyyttä, yleistä huolellisuutta ja tarkkuutta tulosten esittämisessä sekä tulosten arvioinnissa.

Työn eettisyyttä laajemmin pohdittaessa voidaan heti käsitellä opinnäytetyön otsikkoa ja opinnäytetyön sisältöä. Opinnäytetyön tarkoitus ei ole vain luoda kuvaa miten helppoa huumausaineiden ostaminen on verkosta. Tämän seurauksena opinnäytetyössä ei juurikaan käsitellä erilaisia toiminnassa olevia kauppapaikkoja, eikä tuoda esille, miten niiden löytäminen ja käyttäminen konkreettisesti tehdään. Helppous on subjektiivinen käsite. Nuorelle ihmiselle kuka älylaitteita ja tietokoneita on käyttänyt koko elämänsä voi olettaa huumausaineiden ostamisen verkosta olevan myös helppoa. Opinnäytetyö julkaistaan verkossa, jolloin sen lukemiseen on vapaa pääsy. Työssä on pyritty aktiivisesti nostamaan myös verkossa tapahtuvan huumausainerikollisuuden haittoja. Otsikko voi tuoda opinnäytetyön pariin tästä syystä aidosti verkosta huumausaineita etsiviä ihmisiä, joka on myös osasy syyksi joitain asioita ei ole tuotu opinnäytetyössä esille. Työllä pyritään tuomaan ilmiötä käsittelevää tutkimustietoa esille, eikä ohjata miten ja mistä huumausaineita voidaan verkosta ostaa.

Työn luotettavuutta on pohdittu läpi työn tiettyjä työvaiheita kuvaillessa. Työn luotettavuutta lisää merkittävästi se, että jokainen aineiston artikkeli on vertaisarvioitu.

Kirjallisuuskatsauksen työvaiheet on kuvattu tarkasti, sekä aineiston analysointi on kuvailtu esimerkein. Työn luotettavuutta heikentää oleellisesti moni asia. Objektiivisuutta on vaikea säilyttää pitkän prosessin, kun työtä tehdään yksin. Oma ajattelu voi heijastua tulosten tarkastelussa, kuten mitä asioita on päätetty nostaa tuloksissa esille. Työssä on pyritty löytämään jokaiselle tulokselle myös vaihtoehtoinen tulos ja saada aineisto keskustelemaan sillä tavalla keskenään. Tämä on ollut kuitenkin haastavaa, koska ilmiön tutkimuskentällä ei ole laajasti eri tutkijoita erilaisilla näkökulmilla ja ilmiö on vielä tuore. Kerättyä aineistoa oli myös vaikea hyödyntää kokonaisuudessa, koska artikkelit käsitelivät myös eri maiden Tor-verkon tilannetta, eikä niiden tuloksien nähty hyödyttävän opinnäytetyötä.

8.3 Tuloksien hyödyllisyys ja jatkotutkimusehdotukset

Tulokset ovat hyödyllisiä niin opinnäytetyön tilaajalle, kuin muille rikosseuraamusalalla työskenteleville ja aiheesta kiinnostuneille. Tulokset osoittavat, että aiheesta on tutkittu rajallisesti ja vain yhden tutkimuksen verran Suomessa. Verkkoon kehitettävää toimintaa varten tulee saada lisää tutkimustuloksia, joka on selvä tulos tässä opinnäytetyössä. Opinnäytetyö tuo kuitenkin vertaisarvioituja tuloksia verkon huumausainekaupasta esille ja voi toimia hyvin ilmiön perhdyttämisessä. Tulokset hyödyttävät rikosseuraamusalalla työskenteleviä ymmärtämään ajankohtaista ilmiötä paremmin.

Erityisesti tarvitaan käyttäjätutkimusta verkon huumausainemarkkinoilta. Jatkotutkimusta on tehtävä myös Suomen verkon huumausainemarkkinoilta jatkuvasti, kuten mitä huumeita sieltä ostetaan. Viihdekäyttöön rinnastettavat huumausaineet ovat maailmanlaajuisesti ostetuimpia huumausaineita, mutta tilannetta tulee mielestäni seurata tarkasti. Mitä enemmän myös ongelmakäyttöön rinnastettavat huumeet nousevat ostettavaksi verkon kauppapaikoilla sitä enemmän pitää pohtia keinoja vaikuttaa päihteidenkäyttöön ja rikollisuuteen. Yksi keino vaikuttaa, voisi olla verkon kauppapaikkojen yhteyteen rakennettava toiminto. Tämän avulla voidaan pyrkiä vaikuttamaan päihteidenkäyttöön verkossa, johon voi ottaa anonymisti yhteyttä. Matalan kynnyksen yhteydenotto on tehtävä mielestäni mahdolliseksi päihteitä käyttäville anonymisti verkossa. Kuten opinnäytetyössä on tuotu esille, tarvitsee sellaisen toiminnan kehittäminen taustalle enemmän tutkimustietoa juuri Suomen tilanteesta. Miten verkkoa käytetään ja erityisesti kuinka laajaa se on, sekä lisätietoa mm. ostajien iästä, jotta toimintaa voidaan suunnitella paremmin. Yhteiskunta muuttuu jatkuvasti, myös rikosseuraamusalalla työskentelevien on oltava valmiita tutkimaan uusia ilmiöitä, sekä kehittää omaa toimintaa paremmin vastaamaan yhteiskunnan muutoksiin.

Lähteet

Painetut

Kangasniemi, M, Utriainen, K, Ahonen, S-M, Pietilä, A-M, Jääskeläinen, P & Liikanen, E. 2013. Kuvaileva kirjallisuuskatsaus: eteneminen tutkimuskysymyksestä jäsenettyyn tietoon. *Hoitotiede* 25 (4), 291-301.

Sähköiset

Ahmia 2021. Viitattu 2.4.2021. <https://ahmia.fi/>

Aldridge, J. & Décarry-Héту, D. 2016. The internet and drug markets: Cryptomarkets and the future of illicit drug markets. European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction; Insights 21. Publications Office of the European Union Luxembourg. 23-28. PDF. https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/2155/TDXD16001ENN_FINAL.pdf

Aldridge, J. & Barratt, M. 2016. Everything you always wanted to know about drug cryptomarkets* (*but were afraid to ask). *International Journal of Drug Policy* 35 https://www.researchgate.net/publication/305640960_Everything_you_always_wanted_to_know_about_drug_cryptomarkets_but_were_afraid_to_ask

Aldridge, J., Stevens, A., Barratt., M. 2017. Will growth in cryptomarket drug buying increase the harms of illicit drugs? *Addiction*; 113(5): 789-796. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5947707/> doi: 10.1111/add.13899

Aked, S., Bolan, C., Brand, M. 2013. Determining What Characteristics Constitute a Darknet. SRI Security Research Institute, Edith Cowan University, Perth, Western Australia. 20 s. <https://doi.org/10.4225/75/57b561bfcd8e0>

Bancroft, A. & Reid, P. 2016. Concepts of Illicit Drug Quality Among Darknet Market Users: Purity, Embodied Experience, Craft and Chemical Knowledge. *International Journal of Drug Policy*, Forhcoming. 24s. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2729470

Barratt, M., Maddox, A., Lenton, S., Allen M. 2016. 'What if you live on top of a bakery and you like cakes?' - Drug use and harm trajectories before, during and after the emergence of Silk Road. *The International journal on drug policy* 35.

https://www.researchgate.net/publication/301307748_What_if_you_live_on_top_of_a_baker_y_and_you_like_cakes'-

[Drug use and harm trajectories before during and after the emergence of Silk Road](#)

Berry, M. 2018. Technology and organised crime in the smart city: an ethnographic study of the illicit drug trade. *City, Territory and Architecture*; Heidelberg Vol 5 Iss 1, 1-11
DOI:10.1186/s40410-018-0091-7

Caudevilla, F. 2016. The internet and drug markets: The emergence of deep web marketplaces: a health perspective. *European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction; Insights 21. Publications Office of the European Union Luxembourg.* 71-74.
https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/2155/TDXD16001ENN_FINAL.pdf

Caudevilla, F., Barratt, M., Fornis, I., Vilamala, M. 2016. Results of an international drug testing service for cryptomarket users. *The International journal on drug policy* 35.
https://www.researchgate.net/publication/302474573_Results_of_an_international_drug_testing_service_for_cryptomarket_users

Demant, J. & Bakken, S. 2019. Technology-facilitated drug dealing via social media in the Nordic countries. Background paper commissioned by the EMCDDA for the EU Drug Markets Report 2019.
https://www.emcdda.europa.eu/system/files/attachments/12116/EDMR2019_BackgroundReport_SocialMedia.pdf

Euroopan unionin neuvosto 2020. EU:n huumausainstrategia (2021-2025). PDF.
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14178-2020-INIT/fi/pdf>

EMCDDA 2019. Finland Country Drug Report. 29s. Viitattu 14.3.2021
https://www.emcdda.europa.eu/publications/country-drug-reports/2019/finland_en

EMCDDA 2021a. Methods and definitions. Problematic drug use population (PDU). Viitattu 30.5.2021. <https://www.emcdda.europa.eu/stats07/PDU/methods>

EMCDDA 2021b. Drug-related deaths and mortality in Europe. Technical report. ISBN: 978-92-9497-605-5. PDF.
<https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/13762/TD0221591ENN.pdf>

ESPAD 2019. ESPAD Report 2019, Results from the European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs. Luxembourg: Publications Office of the European Union. ISBN 978-92-9497-546-1. 219. http://www.espad.org/sites/espad.org/files/2020.3878_EN_04.pdf

Frederick, B. & Thanki, D. 2016. The internet and drug markets: Social media and drug markets. European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction; Insights 21. Publications Office of the European Union Luxembourg. 115-125.
https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/2155/TDXD16001ENN_FINAL.pdf

Haittoja vähentävän työn opas 2017. Völjy-kehittämishankkeessa koetut hyvät käytännöt. A-Klinikkasäätiö Viitattu 4.4.2021 https://a-klinikksaatio.fi/sites/default/files/2019-12/haittoja_vahentavan_tyon_opas_voljy.pdf

Helsingin Sanomat 2020. Huumerikoksissa valtava nousu Länsi-Uudellamaalla - Alaikäisten huumeiden käyttöön liittyy voimakasta väkivaltaa. Viitattu 1.1.2021.
<https://www.hs.fi/kaupunki/art-2000007282486.html>

Huumausainelaki 373/2008. Viitattu 20.3.2021.
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2008/20080373>

Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa 2012. Tutkimuseettinen neuvottelukunta. PDF.
https://tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf

Jyväskylän yliopisto 2021. Uusi kolmas sektori. Viitattu 19.5.2021.
<http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/uusi-kolmas-sektori>

Kahn, Robert. & Dennis, Michael. 2020. Internet. Britannica. Viitattu 2.4.2021
<https://www.britannica.com/technology/Internet>

Kouluterveyskysely 2019. Perustulokset, nuoret 2017 ja 2019, 8. ja 9. lk. Alue: koko maa. Aihealue: elintavat. Aihe: päihteet. Indikaattori: omalla paikkakunnalla helppo hankkia huumeita, kokeillut laittomia päihteitä ainakin kerran. Kouluaste: 8. ja 9. lk. Viitattu 10.1.2021.
https://sampo.thl.fi/pivot/prod/fi/ktk/ktk1/summary_perustulokset?alue_0=87869&mittarit_0=200537&mittarit_1=199990&mittarit_2=199320&vuosi_0=v2017&kouluaste_0=161293#

Kriminaalihuollon tukisäätiö 2021a. Mitä säätiö tekee. Viitattu 8.1.2021.
<https://www.krits.fi/saatio/tutustu-saatioon/mita-saatio-tekee/>

Kriminaalihuollon tukisäätiö 2021b. Säätiö. Viitattu 8.1.2021. <https://www.krits.fi/saatio/>

Nurmi, J. 2019. Understanding the Usage of Anonymous Onion Services: Empirical Experiments to Study Criminal Activities in the Tor Network. Tampere University Dissertations. Vuosikerta 62, Tampere University. 98 s. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-1091-2>

Perälä, J. 2011. ”Miksi lehmät pitää tappaa?” - Etnografinen tutkimus 2000-luvun alun huumemarkkinoista Helsingissä. THL. 246s. ISBN 978-952-245-456-0 <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201205085195>

Poliisi 2020. Huumausainerikokset. Viitattu 1.1.2021 <https://poliisi.fi/huumausainerikokset>

Rikoslaki 39/1889. Viitattu 20.3.2021. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1889/18890039001#L50>

Salminen, A. 2011. Mikä kirjallisuuskatsaus?. Vaasan Yliopiston julkaisuja. Saatavilla https://osuva.uwasa.fi/bitstream/handle/10024/7961/isbn_978-952-476-349-3.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Soste 2021a. Sosiaali- ja terveystalot Suomessa. Viitattu 19.5.2021. <https://www.soste.fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/sosiaali-ja-terveyspalvelut-suomessa/>

Soste 2021b. Sosiaali- ja terveysjärjestöt Suomessa. Viitattu 19.5.2021. <https://www.soste.fi/sote-jarjestot/sosiaali-ja-terveysjarjestot-suomessa/>

Suittio, J 2019. Kryptovaluuttojen käyttö rikollisessa toiminnassa. Poliisiammattikorkeakoulu. 48s. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/265329/ON_Suittio.pdf?sequence=2&isAllowed=y

STEA 2021. Mikä on STEA? Viitattu 19.5.2021. <https://www.stea.fi/stea>

Suomen palveluohjausyhdistys 2021. Mihin palveluohjausta tarvitaan? Viitattu 4.4.2021. <https://www.palveluohjaus.fi/mita-palveluohjaus-on/mihin-palveluohjausta-tarvitaan/>

Suomen virallinen tilasto (SVT): Rikos- ja pakkokeinotilasto. ISSN=2342-9151. 1. Vuosineljännes 2021, Liitetaulukko 1. Eräiden rikostyyppien määrä tammi-maaliskuussa 2017-2021 (ennakkotieto) . Helsinki: Tilastokeskus viitattu: 14.5.2021. http://www.stat.fi/til/rpk/2021/01/rpk_2021_01_2021-04-16_tau_001_fi.html

The Tor Project 2019. Viitattu 2.4.2021 <https://2019.www.torproject.org/about/overview.html.en>

The Tor Project 2021. History. Viitattu 2.4.2021. <https://www.torproject.org/about/history/>

THL 2019. Nuorten raitistuminen jatkuu, mutta kannabiskokeilut ovat lisääntyneet. Viitattu 1.1.2021. <https://thl.fi/fi/-/nuorten-raitistuminen-jatkuu-mutta-kannabiskokeilut-ovat-lisaantyneet>

THL 2021. Miten päihteiden haittoja voidaan vertailla? Viitattu 30.5.2021. <https://thl.fi/fi/web/alkoholi-tupakka-ja-riippuvuudet/huumeet/huumeetutkimus/huumetyota-meilla-ja-maailmalla/huumehaitat>

Toppinen, E. & Westerberg, D. 2020. Nuorten huumausainerikokset Helsingissä 2017-2019. Opinnäytetyö. Poliisiammattikorkeakoulu. 42+2 s. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2020120927189>

Tulli 2020. Tuhansien rikosepäilyjen Silkkitie. Viitattu 10.4.2021. <https://tulli.fi/web/tullinvuosi/2019/valvonta/huumausainerikokset/tuhansien-rikosepailyjen-silkkitie>

Tuomi, J. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Tammi, E-Kirja. ISBN 951-31-9953-3

Yle 2016. Kännykkäsovelluksen avulla myydään kovia huumeita - nettikauppaa käyvät myös alaikäiset. Viitattu 2.4.2021 <https://yle.fi/uutiset/3-9363978>

Kirjallisuuskatsauksen aineisto

Aldridge, J., Stevens, A. & Barratt, M. 2018. Will growth in cryptomarket drug buying increase the harms of illicit drugs? *Addiction*; May113(5). 789-796. <https://doi.org/10.1111/add.13899>

Bachhuber, M. & Merchant, R. 2017. Buying Drugs Online in the Age of Social Media. *American Journal of Public Health*; Washington Vol. 107, Iss. 12. 1858-1859. <https://doi.org/10.2105/AJPH.2017.304137>

Barratt, M., Ferris, J. & Winstock. 2014. Use of Silk Road, the online drug marketplace, in the United Kingdom, Australia and the United States. *Addiction*; Vol. 109, Iss 5. 774-783. <https://doi.org/10.1111/add.12470>

Berry, M. 2018. Technology and organised crime in the smart city: an ethnographic study of the illicit drug trade. *Territory and Architecture*; Heidelberg Vol. 5, Iss 1. 1-11. www.doi.org/10.1186/s40410-018-0091-7

Broséus, J., Rhumorbarbe, D., Mireault, C., Ouellette, V & Crispino, F. et al. 2016. Studying illicit drug trafficking on Darknet markets: Structure and organisation from a Canadian perspective. *Forensic Science International* (Online); Amsterdam Vol. 264. 7-14. <https://doi.org/10.1016/j.forsciint.2016.02.045>

Broséus, J., Morelato, M., Tahtouh, M. & Roux, C. 2017. Forensic drug intelligence and the rise of cryptomarkets. Part I: Studying the Australian virtual market. *Forensic Science International* (Online); Amsterdam Vol. 279. 288-301. <https://doi.org/10.1016/j.forsciint.2017.08.026>

Childs, A., Coomber, R. & Bull, M. 2020. Do Online Illicit Drug Market Exchanges Afford Rationality? *Contemporary Drug Problems*; Vol. 47, Iss 4. 302-319. <https://doi.org/10.1177/0091450920934186>

Childs, A., Coomber, R., Bull, M. & Barratt, J. 2020. Evolving and Diversifying Selling Practices on Drug Cryptomarkets: An Exploration of Off-Platform "Direct Dealing". *Journal of Drug Issues*. 173-190. <https://doi.org/10.1177/0022042619897425>

Demant, J., Bakken, S., Oksanen, A. & Gunnlaugsson, H. 2019. Drug dealing on Facebook, Snapchat and Instagram: A qualitative analysis of novel drug markets in the Nordic countries. *Drug and Alcohol Review*; Vol. 38, Iss 4. 377-385. <https://doi.org/10.1111/dar.12932>

Demant, J., Munksgaard, R. & Houborg, E. 2018. Personal use, social supply or redistribution? cryptomarket demand on Silk Road 2 and Agora. *Trends in Organized Crime*; New York Vol. 21, Iss 1. 42-61. www.doi.org/10.1007/s12117-016-9281-4

Ladegaard, I. 2018. Instantly Hooked? Freebies and Samples of Opioids, Cannabis, MDMA, and Other Drugs in an Illicit E-Commerce Market. *Journal of Drug Issues*; Thousand Oaks Vol 48, Iss 2. 226-245. <https://doi.org/10.1177/0022042617746975>

Martin, J. 2017. Cryptomarkets, systemic violence and the 'gentrification hypothesis'. *Addiction*; Vol 133, Iss 5. 797-798. <https://doi.org/10.1111/add.14029>

Moeller, K., Munksgaard, R. & Demant, J. 2017. Flow My FE the Vendor Said: Exploring Violent and Fraudulent Resource Exchanges on Cryptomarkets for Illicit Drugs. *American Behavioral Scientist*; Vol. 61, Iss 11. 1427-1450. <https://doi.org/10.1177/0002764217734269>

Morelato, M., Broséus, J., Adrian De Grazia., Tahtouh, M. & Esseiva, P. et al. 2018. Forensic drug intelligence and the rise of cryptomarkets. Part II: Combination of data from the physical and virtual markets. *Forensic Science International* (Online); Amsterdam, Vol. 288. 201-210. <https://doi.org/10.1016/j.forsciint.2018.05.002>

Mounteney, J., Cunningham, A., Groshkova., Sedefov, R. & Griffiths, P. 2018. Looking to the future - more concern than optimism that cryptomarkets will reduce drug-related harms. *Addiction*; Vol. 113, Iss 5. 799-800. <https://doi.org/10.1111/add.14056>

Oksanen, A., Miller, B., Savolainen, I., Sirola, A., Demant, J. et al. 2021. Social Media and Access to Drugs Online: A Nationwide Study in the United States and Spain among Adolescents and Young Adults. *The European Journal of Psychology Applied to Legal Context*; Madrid Vol 13, Iss 1. <https://doi.org/10.5093/ejpalc2021a5>

Rhumorbarbe, D., Staehli, L., Broséus, J., Rossy, Q. & Esseiva, P. 2016. Buying drugs on a Darknet market: A better deal? Studying the online illicit drug market through the analysis of digital, physical and chemical data. *Forensic Science International (Online)*; Amsterdam Vol. 267. 173-182. <https://doi.org/10.1016/j.forsciint.2016.08.032>

Kuviot

Kuvio 1: Kuvailevan kirjallisuuskatsauksen vaiheet	19
--	----

Taulukot

Taulukko 1: Sisäänotto- ja poissulkukriteerit	21
Taulukko 2: Aineistohaku	23
Taulukko 3: Sisällönanalyysi	25

Liitteet

Liite 1: Aineistohaku.....	44
Liite 2: Tutkijan taulukko.....	46

Liite 1: Aineistohaku

Tietokanta	Hau tarkennukset	Hakusanat	Hakutulosten määrä	Otsikon perusteella
ProQuest Central	Advanced search Full text Peer reviewed Publication: All dates Language: English	cryptomarket AND youth	15	2
1. Haku				
ProQuest Central	Advanced search Full text Peer reviewed Publication: All dates Language: English	tor-network AND drugs	102	2
2. Haku				
ProQuest Central	Advanced search Full text Peer reviewed	cryptomarket AND drugs	64	7
3. Haku				

	Publication: All dates			
	Language: English			
EBSCOhost	<p>Valitut tietokannat: Business Source Elite, SPORTDiscus with Full Text, GreenFILE,</p> <p>Library Information Science & Technology Abstracts, eBook Collection (EBSCOhost), CINAHL with Full Text.</p> <p>Full Text</p> <p>Peer reviewed</p> <p>Tietokanta poistaa automaattisesti päällekkäisyydet</p>	cryptomarket AND drugs	24	8
SAGE Journals	<p>Search all journals</p> <p>Ei muita hakuehtoja</p>	<p>1 Haku</p> <p>Cryptomarket</p>	48	1

Liite 2: Tutkijan taulukko

Tutkimuksen otsikko	Tutkimuksen tarkoitus	Tutkimusaineisto	Keskeiset tutkimustulokset	Valintaperusteet
Tekijä/tekijät		Tutkimusmenetelmä		
Julkaisu vuosi		Tutkimuksen kohderyhmä		
Julkaisija				
Social Media and Access to Drugs Online: A Nationwide Study in the United States and Spain among Adolescents and Young Adults	<p>Analysoida riskitekijöitä huumausaineiden ostamisessa verkosta.</p> <p>Kriminologia teorioita ja riippuvuuden tutkimusta käyttäen hyväksi.</p> <p>Hypoteesina käytetty huonojen sosiaalisten suhteiden, alhaisen itsekontrollin ja huonon mielenterveyden olevan yhteydessä huumeiden ostamiseen verkosta.</p>	<p>Aineisto 15-25 vuotiaita Yhdysvalloista (N = 1,212) ja Espanjasta (N = 1,212)</p> <p>Kyselylomake</p>	<p>Joka viides vastaaja (USA 20.87%, ESP 21.37%) käyttää, tai on kokeillut huumausaineita.</p> <p>Yleisin huume kannabis.</p> <p>10% niistä, jotka kertoivat käyttäneensä huumausaineita, kertoo ostaneensa verkosta huumeita.</p> <p>69% USA ja 86% Espanjalaisista, jotka ovat ostaneet huumeita verkosta kertoivat käyttäneensä sosiaalista mediaa väylänä.</p>	Vastaa tutkimuskysymyksen; mitä verkossa tapahtuvasta huumausainekaupasta tiedetään
Oksanen, Atte; Miller, Bryan L; Savolainen, Iina; Sirola, Anu; Demant, Jakob; et al.				
2021				
The European				

Journal of Psychology Applied to Legal Context; Madrid			Verkosta ostavien henkilöiden itsekontrolli oli heikompi.	
Instantly Hooked? Freebies and Samples of Opioids, Cannabis, MDMA, and Other Drugs in an Illicit E-Commerce Market 2018 Ladegaard Isak Journal of Drug Issues; Thousand Oaks	Käyttävätkö huumausaineiden myyjät verkossa ilmaisia näytteitä saadakseen uusia asiakkaita.	Aineisto kerätty Agora nimisestä kauppapaikasta 2014-2015 (10kk) Aineisto sisältää noin puoli miljoonaa kauppaa, myyjien määrän ollessa 2,116. Tutkimus ei keskity tiettyyn alueeseen, tai maahan.	Myyjät jakoivat paljon ilmaisia näytteitä verkossa, sekä myi erityisen halpaan hintaan huumausaineita. Myyjät tekivät tätä lisätäkseen myyntiä, tai saadakseen parempia arvosteluja. Näytteitä annettiin kaikissa huumausainekategorioissa.	Vastaa tutkimuskysymyksen; mitä verkossa tapahtuvasta huumausainekaupasta tiedetään
Buying drugs on a Darknet market: A better deal? Studying the online illicit drug market through the analysis of	Miten ostotapahtuma etenee 'kryptomarketissa' Voiko tuotetietojen (huumeen) paikkansapitävyyttä	Aineisto kerätty Evolution nimisestä kauppapaikasta sen toiminnan aikana 2014-2015 (14kk).	Tietoa miten ostotapahtuma etenee Missä paketeissa huume lähetetään, kuinka vahvaa huume on.	Vastaa tutkimuskysymyksen; mitä verkossa tapahtuvasta huumausainekaupasta tiedetään

<p>digital, physical and chemical data</p> <p>2016</p> <p>Rhumorbarbe , Damien; Staehli, Ludovic; Broséus, Julian; Rossy, Quentin; Esseiva, Pierre.</p> <p>Forensic Science International (Online); Amsterdam</p>	<p>tutkia, ja voiko tuotetta tutkimalla päättelemään onko kryptomarketti oma kauppapaikka, vai jatkumoa normaalille katukaupalle.</p>	<p>Aineiston kerännyt Gwern niminen toimija, joka ladannut aineiston vapaaseen käyttöön.</p> <p>Sisältää 48,026 myynti-ilmoitusta.</p> <p>Huumausaineita tilattu kauppapaikalta analysointia varten</p>	<p>Verkon kautta tilattaessa huumausaineiden vahvuudet olivat samanlaisia kuin katukaupasta takavarikoitujen.</p>	
<p>Personal use, social supply or redistribution? Cryptomarket demand on Silk Road 2 and Agora</p> <p>2018</p> <p>Demant, Jakob; Munksgaard, Rasmus;</p>	<p>Ostetaanko kryptomarketeista huumeita niin, että ajatuksena on myydä huumeita eteenpäin sosiaalisesti? Ostetaanko kryptomarketeista vain isoja määriä huumeita?</p>	<p>Data on kahdesta suuresta kryptomarketista, Silk Road 2.0, sekä Agorasta.</p> <p>Kerätty aineisto aikaväliltä 2014-2015.</p> <p>Datan kerääjä: Gwern Brawnen.</p> <p>Tilastollinen ja laadullinen tutkimus.</p>	<p>89.6% ostotapahtumista tehdään alle 300 dollarin tuotteilla. Kannabis, stimulantit ja ekstaasi ostetuimmat kategoriat.</p> <p>Ostoja tehdään pääosin itselle, tai sosiaaliseen myyntiin ”social drug dealing”</p> <p>Sosiaalinen myynti = yhteistilaukset</p>	<p>Vastaa tutkimuskysymyksen; mitä verkossa tapahtuvasta huumausaineesta tiedetään</p>

<p>Houborg, Esben.</p> <p>Trends in Organized Crime; New York</p>			<p>tuttavapiirin kanssa, tai hieman ylimääräistä myytäväksi ystäville.</p> <p>Ei havaittu siirtymistä pienistä ostoista kohti isompia ostoja.</p>	
<p>Forensic drug intelligence and the rise of cryptomarkets. Part I: Studying the Australian virtual market</p> <p>2017</p> <p>Broséus, Julian; Morelato, Marie; Tahtouh, Mark; Roux, Claude.</p> <p>Forensic Science International (Online); Amsterdam</p>	<p>Mitä Australian online huumausainemarkkinoista saadaan selville cryptomarket -datan avulla.</p> <p>Kuinka paljon huumeita myydään, minne huumeita myydään, mitä myydään</p>	<p>Data on julkisesta aineistosta. Silk Road 2 ja Evolution kauppapaikoilta aikaväliltä 2014-2015</p> <p>Datan kerääjä: Gwern Brawnen</p>	<p>Kauppapaikoilla Silk Road 2, ja Evolution n. 50% myynti-ilmoituksista koski laittomia huumausaineita.</p> <p>Tuloksia koskien Australian myyntien määrää, sekä ostojen määrää.</p> <p>Kansainvälisesti Australiassa tilataan kuudenneksi eniten huumeita näiltä kauppapaikoilta.</p> <p>Australiassa tilataan maan sisältä, eikä ulkomailta.</p>	<p>Vastaa tutkimuskysymyksen; mitä verkossa tapahtuvasta huumausainekaupasta tiedetään</p>
<p>Buying Drugs Online in the Age of Social Media</p>	<p>Artikkeli, ei tutkimus.</p> <p>Kuvailee huumausainemarkkinoi</p>			<p>Vastaa tutkimuskysymyksen; mitä verkossa tapahtuvasta huumausainekaupasta tiedetään</p>

<p>2017</p> <p>Bachhuber, Marcus A; Merchant, Raina M.</p> <p>American Journal of Public Health; Washington</p>	<p>den syntymistä, markkinoiden tulevaisuutta ja tutkimusmenetelmiä.</p>			
<p>Forensic drug intelligence and the rise of cryptomarkets. Part II: Combination of data from the physical and virtual markets</p> <p>2018</p> <p>Morelato, Marie; Broséus, Julian; Adrian De Grazia; Tahtouh, Mark; Esseiva, Pierre; et al.</p>	<p>Vertailla Australian huumausainemarkkinaa internetissä ja katukaupassa.</p> <p>Onko verkossa tapahtuva huumausainekauppa erillinen markkina, vai yhtenäinen katukaupan kanssa</p>	<p>Aineistona Gwern Branwenin data Silk Road 2, sekä Evolution Australian näkökulmasta.</p> <p>'Katukaupan' aineistona kansalliset huumausainetakavarikot ym. Sekä kyselytutkimukset, jotka käsittelevät internetikäyttäytymistä.</p>	<p>Virtuaalisen kaupan ja katukaupan välillä on todettavissa yhteys, joskin pieni. Yhteys voi olla myös seurausta Australian sijainnista, koska kyseessä on saarivaltio.</p>	<p>Vastaa tutkimuskysymyksen; mitä verkossa tapahtuvasta huumausainekaupasta tiedetään</p>

Forensic Science International (Online); Amsterdam				
Studying illicit drug trafficking on Darknet markets: Structure and organisation from a Canadian perspective	Huumausainemarkkinoiden tutkiminen kanadalaisesta näkökulmasta; Mitkä ovat välitetyimpiä huumausaineita ja miten organisoituja ja strukturoituja netissä toimivat välittäjäverkostot ovat.	Aineistona kahdeksan (8) eri kryptomarkettia kolmen (3) kuukauden ajanjaksolta vuonna 2014. Data kerätty 'web crawlerilla' Sisältää kaikki saatavilla olevat tiedot kauppapaikalta	Huumausaineiden jakeluverkostoja on olemassa Kanadan kryptomarketeissa. Nämä jakeluverkostot ovat organisoituja ja rakenteellisesti hyviä, jotta huumausainekauppa toimii. Useat myyjät ovat aktiivisia eri kauppapaikoilla ja käyttävät samoja, tai eri nimimerkkejä myydessä. Myyvät yhtä, tai useampia huumeita.	Vastaa tutkimuskysymyksen; mitä verkossa tapahtuvasta huumausainekaupasta tiedetään
2016				
Broséus, J; Rhumorbarbe, D; Mireault, C; Ouellette, V; Crispino, F; et al.				
Forensic Science International (Online); Amsterdam				
Technology and organised crime in the smart city: an ethnographic study of the	Etnografinen tutkimus, jonka tarkoituksena on kuvata miten nykYTEknologia (ICT - puhelinTEknologia ja internetin huumeKauppa) lisää laittomia	Viiden vuoden etnografinen tutkimus.	Tutkimuksen mukaan huumausainemarkkinat ovat sosiaalinen ja teknologinen ympäristö.	Vastaa tutkimuskysymyksen; mitä verkossa tapahtuvasta huumausainekaupasta tiedetään

<p>illicit drug trade</p> <p>2018</p> <p>Berry, Mark</p> <p>City, territory and Architecture; Heidelberg</p>	<p>huumausainemarkkinoita ja kuvata tulevaisuutta tällä saralla.</p>		<p>Kuvaa miten eri henkilöt välttelevät viranomaisia ja valvontaa</p> <p>Teknologia ei korvaa perinteistä huumausainekauppaa, vaan lisää mahdollisuuksia (mm. kaupankäynti tietystä paikasta suhteellisen anonyymisti)</p>	
<p>Will growth in cryptomarket drug buying increase the harms of illicit drugs?</p> <p>2018</p> <p>Aldridge, Judith; Stevens, Alex</p> <p>Addiction May 2018</p>	<p>Lisääkö kasvanut huumausaineiden ostaminen pimeässä verkossa huumausaineiden haittoja?</p>	<p>Kirjallisuuskatsaus liittyen kryptomarketteihin.</p>	<p>Kryptomarketit todennäköisesti lisää eri huumausaineiden myyntiä määrällisesti.</p> <p>Negatiiviset vaikutukset riippuvat siitä, lisääkö kryptomarketit huumausaineiden laatua ja samalla turvallista käyttöä. Tarjoaako marketit myös haittoja vähentävää informaatiota käyttäjille ja vähentääkö netistä ostaminen väkivaltaisia huumausainekauppoja</p>	<p>Vastaa tutkimuskysymyksen; mitä verkossa tapahtuvasta huumausainekaupasta tiedetään</p>
<p>Evolving and Diversifying Selling Practices on Drug Cryptomarket</p>	<p>Tutkia miten kryptomarkettien käyttäjät hyödyntävät salattuja viestisovelluksia</p>	<p>Laadullinen tutkimus</p> <p>Aineisto kerätty DATACRYPTO</p>	<p>Salattuja pikaviestisovelluksia käytetään 1. Mikäli kryptomarketti sulkeutuu, tai</p>	<p>Vastaa tutkimuskysymyksen; mitä verkossa tapahtuvasta huumausainekaupasta tiedetään</p>

<p>ts: An Exploration of Off-Platform "Direct Dealing".</p> <p>Childs, Andrew; Coomber, Ross; Bull, Melissa; Barratt, Monica</p> <p>2020</p> <p>Journal of Drug Issues Apr2020</p>	<p>myynti/ostotapahtumien toteuttamiseen.</p>	<p>ohjelmalla, joka kerännyt sivustojen tietoja ja viestilankoja kahdeksalta foorumilta pimeästä verkosta.</p>	<p>löydetään luotettava myyjä sieltä.</p> <p>2. Ostajia halutaan saada pysymään, joten ohjataan ottamaan yhteyttä pikaviestisovelluksessa eikä marketissa (annetaan mm. alennuksia)</p> <p>Salattuja pikaviestisovelluksia ei haluta käyttää aina. Eikä kaikkia pikaviestisovelluksia pidetä luotettavana</p>	
<p>Looking to the future - more concern than optimism that cryptomarkets will reduce drug related harms.</p> <p>2018</p> <p>Mounteney, J; Cunningham, A; Groshkova, T; Sedefov,</p>	<p>Artikkeli</p>	<p>Artikkeli haastaa tutkimusta kryptomarket - tutkimuksesta, jossa käsitellään siitä aiheutuvia haittoja/hyötyjä.</p> <p>Dataa ei ole riittävästi tehdä johtopäätöksiä.</p> <p>Käsittelee termiä "quality" huumausainemarkkinoiden yhteydessä</p>	<p>Kryptomarkettien osuus huumausaineiden välityksestä on pieni.</p> <p>Termi "quality" voi viitata moniin eri asioihin, sanan käyttö tulee olla oikeanlaista</p>	<p>Vastaa tutkimuskysymyksen; mitä verkossa tapahtuvasta huumausainekaupasta tiedetään</p>

R; Griffiths, P Addiction May2018				
Cryptomarkets, systemic violence and the 'gentrification hypothesis' 2018 Martin, James Addiction May2018	Artikkeli		Kryptomarketit ovat turvallisempi tapa tehdä huumausainekauppaa - vähentää systemaattista väkivaltaa ja parantaa ostajan ja myyjän turvallisuutta.	Vastaa tutkimuskysymyksen; mitä verkossa tapahtuvasta huumausainekaupasta tiedetään
Use of Silk Road, the online drug marketplace in the United Kingdom, Australia and the United States. 2014 Barratt, M; Ferris, J; Winstock, A;	Tutkia kuinka tunnettu kryptomarket on Silk Road. Kuinka paljon huumeita Silk Roadilta ostetaan, miksi SR käytetään tai ei käytetä	Aineisto kerätty käyttämällä 'Global Drug Survey' kyselyä Australiassa, Britanniassa, Amerikassa. Kerätty vuonna 2012. (N = 9470) Britannia (N = 4315, mediaani-ikä 24, 76% miehiä) Australia (N = 2761, mediaani-ikä 32, 76% miehiä)	65% Amerikasta, 53% Australia ja 40% Briteistä kuullut Silk Roadista. 18% Amerikkalaisista, 10% Briteistä ja 7% Australialaisista ostanut huumeita sitä kautta MDMA, kannabis ja LSD ostetuimmat huumeet Silk Roadia käytetään väylänä huumeiden	Vastaa tutkimuskysymyksen; mitä verkossa tapahtuvasta huumausainekaupasta tiedetään

Addiction May2014		Amerikka (N= 2394, mediaani-ikä 21, 80% miehiä.)	ostamiseen hyvän valikoiman (75-89%) hyvän laadun (72-77%), helppouden takia (67- 69%), ja markkinoiden arvostelutoiminnon takia (60-65%)	
Drug dealing on Facebook, Snapchat and Instagram: A qualitative analysis of novel drug markets in the Nordic countries. 2019 Demant, J; Bakken, S; Oksanen, A; Gunnlaugsson, H Drug & Alcohol Review May2019	Mitä julkisen verkon huumausainemarkkinoi sta tiedetään. Tarkastelussa erityisesti sosiaalinen media	Laadullinen tutkimus Aineistona internetin etnografinen tutkimus ja semi-strukturoituja haastatteluja. Haastateltuja N 107 Mediaani-ikä 23.1 (16- 45v) 83.2 miehiä.	Tanskassa, Ruotsissa ja Islannissa aktiivinen sosiaalisen median huumausainemarkkina, erityisesti Facebook - ryhmissä ja Instagramissa. Suomessa aktiivisinta darknet -foorumeilla. (kryptomarketeissa- Sipulikanava) Yli 70% Suomalaisista haastatelluista käytti Sipulikanavaa. Ostotapahtuma alkuun Sipulikanavassa, jonka jälkeen salatulla pikaviestisovelluksella sovitaan enemmän mm Wickr. Ostotapahtuma voidaan sopia kasvotusten	
Flow My FE the Vendor Saird: Exploring Violent and Fraudulent	Tutkia verkossa tapahtuvan huumausainerikollisuud en erilaisia menetelmiä petoksiin ja varkauksiin	Useita menetelmiä, etnografinen & haastattelu	Varkauksia ja petoksia voidaan tehdä myös virtuaalisilla huumausainemarkkinoil la	Vastaa tutkimuskysymykse en; mitä verkossa tapahtuvasta huumausaineakaupa sta tiedetään

<p>Resource Exchanges on Cryptomarkets for Illicit Drugs.</p> <p>2017</p> <p>Moeller, K; Munksgaard, R; Demant, J</p> <p>American Behavioral Scientist Oct2017</p>				
<p>Do Online Illicit Drug Market Exchanges Afford Rationality?</p> <p>2020</p> <p>Childs, A; Coomber, R; Bull, M;</p>	<p>Käytetäänkö rationaalisen valinnan teoriaa myös internetissä tapahtuvassa huumausaineiden myynnissä ja ostamisessa</p>	<p>Artikkeli</p>	<p>Rationaalista valintaa esiintyy tässä yhteydessä, mutta ei aina</p>	<p>Vastaa tutkimuskysymyksen; mitä verkossa tapahtuvasta huumausainekaupasta tiedetään</p>